

RIKSDAGENS SVAR 123/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av luftfartslagen och av 14 § i sjöräddningslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av luftfartslagen och av 14 § i sjöräddningslagen (RP 79/2014 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 12/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Luftfartslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Vid luftfart inom finskt territorium ska denna lag iakttas, om inte något annat följer av Europeiska unionens förordningar eller av internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, ska

1) denna lag iakttas även vid luftfart utanför finskt territorium med ett finskt luftfartyg eller med stöd av ett drifttillstånd som beviljats i Finland,

2) bestämmelserna i 4, 10, 13, 14 och 16 kap. samt i 153 och 154 § tillämpas på finländska le-

verantörer av flygtrafiktjänst även utanför finskt territorium,

3) bestämmelserna i 3, 4, 5 och 13 kap. samt i 170 § iakttas vid luftfart med utländska luftfartyg även utanför finskt territorium, om tillsynen över flygsäkerheten eller bedrivandet av flygverksamhet genom ett giltigt avtal i fråga om ett enskilt luftfartyg och dess besättning har överförts på Trafiksäkerhetsverket och om den operatör som råder över ett sådant luftfartyg med stöd av hyresavtal eller något annat sådant avtal har sin bonings- eller hemort eller sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Finland.

Trots vad som sägs i 1 och 2 mom. ska 59 § och 178 § 10 punkten tillämpas, om luftfartygets första ankomstställe är beläget inom finskt territorium.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *Chicagokonventionen* konventionen angående internationell luftfart (FördrS 11/1949),

2) *ECAC* Europeiska civila luftfartskonferensen,

3) *Eurocontrol* Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst enligt den internationella konventionen om samarbete för luftfartens säkerhet (Eurocontrol) (FördrS 70/2000),

4) *EASA-förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet, och om upphävande av rådets direktiv 91/670/EEG, förordning (EG) nr 1592/2002 och direktiv 2004/36/EG,

5) *slotförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 545/2009 om ändring av förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser,

6) *luftfartyg* en anordning som kan få bärkraft i atmosfären genom luftens reaktioner med undantag av luftens reaktioner mot mark- eller vattnytan,

7) *behörighet* ett särskilt villkor, en särskild begränsning eller en särskild rättighet som har fogats till ett certifikat eller ett behörighetsbevis,

8) *underhåll* alla former av översyn, reparation, inspektion, modifiering eller åtgärdande av fel på luftfarttyg eller en komponent, eller en kombination av dessa, med undantag för tillsyn före flygning,

9) *drifttillstånd* ett tillstånd som avses i artikel 8.2 i EASA-förordningen och som visar att de som bedriver flygverksamhet har förmåga och möjligheter att på ett betryggande sätt fullgöra de skyldigheter som sammanhänger med deras rättigheter i fråga om sådan luftfartsverksamhet som avses i tillståndet,

10) *militära luftfartsmyndigheten* den myndighetsenhet för militär luftfart som finns i anslutning till flygstaben,

11) *militär luftfart* luftfart för militära ändamål eller luftfart med militära luftfartyg,

12) *militärt luftfartyg* luftfartyg som införts i det militära luftfartsregistret,

13) *samverkande flygplats* en flygplats med fasta flygtrafikledningstjänster där det, utöver civil luftfart, permanent finns försvarsmaktens trupper, ledningsorgan och anläggningar,

14) *militär trafikflygplats* en flygplats med fasta flygtrafikledningstjänster och som drivs endast för militär luftfart,

15) *militär flygplats* landområde som tillfälligt har anordnats för start eller landning endast för den militära luftfarten; den militära flygplatsen kan vara en flygplats, en reservlandningsplats eller ett stigområde som försvarsmakten tillfälligt har tagit i bruk,

16) *statlig luftfart* luftfart med statsluftfartyg,

17) *statsluftfartyg* luftfartyg som används för Tullens, polisens, gränsbevakningsväsendets eller räddningsväsendets uppgifter; med statsluftfartyg avses även luftfartyg som används för andra än i denna punkt och i 11 punkten avsedda statliga uppdrag,

18) *medlemsstat* medlemsstater i Europeiska unionen,

19) *tredjeland* andra än medlemsstater i Europeiska unionen,

20) *flygplats* ett bestämt område på land eller vatten eller på en fast struktur på land eller på en fast eller flytande struktur på vatten, som är avsett att användas helt eller delvis för landning, start och manövrering av luftfartyg till lands och på vattnet,

21) *modellflygplan* anordning som är avsedd att flygas utan förare och som används för hobby eller sport,

22) *obemannat luftfartyg* luftfartyg som är avsett att flygas utan förare,

23) *fjärrstyrt luftfartyg* obemannat luftfartyg som styrs från en fjärrstyrningsplats,

24) *cell för luftrumspanering* en cell som avses i kommissionens förordning (EG) nr

2150/2005 om gemensamma regler för en flexibel användning av luftrummet (*FUA-förordningen*) och som ansvarar för det löpande arbetet med luftrumsplanering och för vilken en eller flera medlemsstater har ansvaret.

Till en flygplats hör

1) på vattenområden de kajplatser eller andra förtöjningsplatser med anslutning till manöverområdet,

2) räddningsvägar och de skyddsområden, hinderbegränsade ytor eller andra områden som krävs för driften, användningen och säkerhetsövervakningen av flygplatsen,

3) de byggnader, konstruktioner och anordningar som behövs för verksamheten på flygplatsen.

3 §

Behöriga myndigheter

Utöver vad som i denna lag föreskrivs om Trafiksäkerhetsverkets uppgifter, är Trafiksäkerhetsverket behörig nationell myndighet enligt följande av Europeiska unionens rättsakter:

1) rådets direktiv 96/67/EG om tillträde till marknaden för marktjänster på flygplatserna inom gemenskapen (*markttjänstdirektivet*),

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 300/2008 om gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten och om upphävande av förordning (EG) nr 2320/2002 (*förordningen om skyddsregler*) och de förordningar som utfärdats med stöd av den,

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (ramförordning),

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 550/2004 om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet (förordning om tillhandahållande av tjänster) (*förordningen om tillhandahållande av tjänster*),

5) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 552/2004 om driftskompatibiliteten hos det europeiska nätverket för flygledningstjänst (förordning om driftskompatibilitet),

6) EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den,

7) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG om rapportering av händelser inom civil luftfart (*händelsedirektivet*).

Utöver vad som nedan i denna lag föreskrivs om konsumentmyndigheters behörighet, är Trafiksäkerhetsverket behörig myndighet enligt följande förordningar:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

Dessutom svarar Trafiksäkerhetsverket för de myndighetsuppgifter som avses i slottförordningen.

Trafiksäkerhetsverket är också den luftfartsmyndighet som avses i Finlands internationella luftfartsavtal och om vilken det föreskrivs i 173 §.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten, beviljas polismän tillstånd och godkännanden av chefen för den enhet som ansvarar för polisverksamheten. Gränsbevakningsmän beviljas motsvarande tillstånd och godkännanden av chefen för en förvaltningsenhet vid gränsbevakningsväsendet och tullmän av Tullen.

4 §

Flygsäkerhetsprogram för Finland

Trafiksäkerhetsverket ska göra upp och fastställa ett nationellt flygsäkerhetsprogram med beaktande av de standarder som avses i Chicago-konventionen samt Europeiska unionens flygsäkerhetsprogram.

Luftfartens aktörer ska i sin verksamhet beakta det nationella flygsäkerhetsprogrammet och målen för det samt uppföljningen av dessa.

5 §

Meddelande av föreskrifter som gäller trafikregler för luftfart

Trafiksäkerhetsverket meddelar beträffande trafikreglerna för luftfart sådana närmare föreskrifter som krävs enligt de standarder som avses i Chicagokonventionen om hur trafikregler för luftfart som utfärdats inom Europeiska unionen ska tillämpas i Finland. Trafiksäkerhetsverket ska avtala med försvarsmakten om dessa föreskrifter till den del de hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för militär luftfart.

Inom militär luftfart får avvikelser göra från de regler och föreskrifter som avses i 1 mom. när det gäller

1) luftfartyg som utför territoriella övervakningsuppdrag,

2) luftfartyg som utför uppgifter som föreskrivits för försvarsmakten, fränsett uppgifter som hänför sig till utbildning eller övning,

3) områden som avskilts enbart för militär användning.

Försvarsmakten ansvarar för säkerheten under det avvikande förfarandet. Försvarsmakten ska med Trafiksäkerhetsverket avtala om hur leverantören av flygtrafikledningstjänster ges anvisningar om dessa avvikande förfaranden.

När det gäller militär luftfart ska de föreskrifter som hänför sig till verksamheten enligt 2 mom. ges av försvarsmakten. I fråga om dessa har kommendören för flygvapnet den högsta beslutanderätten.

6 §

Militär luftfart

Utöver vad som bestäms i 5 § får försvarsmakten för ordnande av försvaret och skötseln av de uppgifter som föreskrivits för försvarsmakten meddela föreskrifter om den egna militära luftfartsverksamheten och internationell militär luftfart i Finland i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

Den militära luftfartsmyndigheten kan för att trygga säkerheten inom den militära luftfarten

meddela föreskrifter om nationell militär luftfart och internationell militär luftfart i Finland i enlighet med vad som föreskrivs nedan.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, jämsställs den militära luftfartsmyndigheten med Trafiksäkerhetsverket när det gäller frågor som uteslutande gäller flygsäkerheten inom den militära luftfarten.

Kommendören för flygvapnet ansvarar för genomförandet av och säkerheten inom den militära luftfarten.

Närmare bestämmelser om den militära luftfartsmyndigheten får utfärdas genom förordning av stadsrådet.

7 §

Preciseringar och undantag som gäller militär luftfart

På militär luftfart tillämpas bestämmelserna i denna lag med följande preciseringar och undantag:

1) den militära luftfartsmyndigheten för de register som avses i 2 kap. när det gäller militär luftfart och beslutar om registrens utformning och innehåll; på de militära luftfartsregistren tillämpas inte det som i 26 och 28 § bestäms om utlämnande av uppgifter,

2) militära luftfartyg förses med nationalitetsbeteckning och specialbeteckning,

3) den militära luftfartsmyndigheten meddelar föreskrifter om krav på luftvärdighet och beviljande av luftvärdighetsbevis i fråga om militär luftfart; den militära luftfartsmyndigheten utfärdar typcertifikat för finska militära luftfartyg,

4) den militära luftfartsmyndigheten beslutar om kraven för den organisation som ansvarar för de militära luftfartygens luftvärdighet och flygtrafiktjänstsystemens konstruktions-, tillverknings- och underhållsorganisation samt beviljar inom militär luftfart tillstånd och godkännanden i anslutning till luftvärdighet och flygtrafiktjänstsystem,

5) den militära luftfartsmyndigheten ställer krav som gäller utbildningsorganisationen för

underhållspersonal för militära luftfartyg och flygtrafiktjänstsystem,

6) den militära luftfartsmyndigheten ställer krav som gäller förfarandena för behörighet och tillstånd för personal som arbetar i uppgifter inom den militära luftfarten,

7) för att medicinsk lämplighet ska konstateras för personal i militär luftfart förutsätts det att sökanden uppfyller de medicinska, psykologiska och fysiologiska krav som följer av den militära luftfartens särskilda kravnivå; försvarsmakten meddelar närmare föreskrifter om medicinsk lämplighet,

8) försvarsmakten meddelar föreskrifter om förberedelse och genomförande av flygningar i anslutning till militär luftfart; den militära luftfartsmyndigheten meddelar föreskrifter om handlingar som ska medföras i militära luftfartyg,

9) för lufttransport krävs inget separat tillstånd inom den militära luftfarten,

10) bruksflygtillstånd krävs inte för bruksflyg med militära luftfartyg; den militära luftfartsmyndigheten beviljar tillstånd för bruksflyg med ett finskt eller utländskt civilt luftfartyg som sker på beställning av försvarsmakten samt ställer krav som gäller tillstånden,

11) för militär flygutbildning som försvarsmakten själv ger krävs inte flygutbildningstillstånd; föreskrifter om utbildningen meddelas av försvarsmakten; för militär flygutbildning som ges av någon annan än försvarsmakten krävs flygutbildningstillstånd som beviljas av den militära luftfartsmyndigheten; de krav som gäller tillstånden ställs av den militära luftfartsmyndigheten,

12) flyguppvisnings- och flygtävlingstillstånd för den militära luftfarten beviljas av försvarsmakten; flyguppvisningstillstånd eller flygtävlingstillstånd krävs inte för den militära luftfartens uppvisningar eller enskilda konstflygningsuppvisningar som försvarsmakten genomför med finska militära luftfartyg enligt militärorder; föreskrifter om tillstånden meddelas av försvarsmakten,

13) föreskrifter om användningen av militära flygplatser och konstruktioner som reserverats uteslutande för militär luftfart meddelas av försvarsmakten; den militära luftfartsmyndigheten uppställer säkerhetskrav som gäller byggande av militära flygplatser och flygverksamhet samt beviljar tillstånd och godkännanden för ibruktagande och användning av militära trafikflygplatser och militära flygplatser,

14) Trafiksäkerhetsverket ska avtala med försvarsmakten om samordning av kraven på luftfartsskydd för den civila luftfarten med kraven på verksamhetsförutsättningarna för militär luftfart på trafikflygplatser efter att ha hört flygplatsoperatören,

15) personal som deltar i militär flygtjänstgöring har en i 102 § 1 mom. avsedd tillträdesrätt på basis av sina arbetsuppgifter; försvarsmakten utfärdar behörighets- eller besättningskort som behövs för vistelse på trafikflygplatser och för passagekontroll; flygplatsoperatören ska bevilja personal som deltar i militär flygtjänstgöring körtillstånd och vid behov ge därtill hörande utbildning,

16) försvarsmakten meddelar föreskrifter om flygmetoder och flygtrafiktjänst vid militär luftfart; den militära luftfartsmyndigheten uppställer säkerhetskrav som gäller planering av flygprocedurer vid militär luftfart och flygtrafiktjänst samt beviljar tillstånd och godkännanden i anslutning till flygprocedurerna; i fråga om samordningen av civil och militär luftfart ska försvarsmakten höra Trafiksäkerhetsverket,

17) de bullerutsläpp och andra utsläpp som den militära luftfarten orsakar ska vara så små som möjligt med hänsyn till de militära luftfartygens användningsändamål och verksamhet,

18) på militär luftfart tillämpas inte det som i denna lag bestäms om försäkring,

19) situationer som avses i 118 och 125 § och som uteslutande gäller militär luftfart ska anmälas till försvarsmakten.

Närmare bestämmelser om sådan märkning av militära luftfartyg som avses i 1 mom. 2 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Statlig luftfart och undantag som gäller statsluftfartyg

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på statlig luftfart. Om det inte finns några hinder med tanke på flygsäkerheten, får det genom förordning av statsrådet för värnande om allmän ordning och säkerhet föreskrivas om undantag från 3 och 4 kap. när det gäller utförande av uppdrag som en myndighet förelagts att utföra med statsluftfartyg.

Statsluftfartyg som utför territoriella övervakningsuppdrag eller uppdrag inom ett område som är förbjudet för annan luftfart eller som tillfälligt avskilts för luftfart för statens behov får avvika från trafikreglerna för luftfart och från Trafiksäkerhetsverkets övriga luftfartsföreskrifter när uppdragets art förutsätter det, om det avvikande förfarandet är planerat och genomförs utan att flygsäkerheten äventyras. Trafiksäkerhetsverket ska avtala med gränsbevakningsväsendet om de föreskrifter som hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för statlig luftfart. Luftfartygets operatör ska komma överens med Trafiksäkerhetsverket om principerna för hur det avvikande förfarandet genomförs.

Ett statsluftfartyg kan utrustas med specialanordningar, i fråga om vilka den myndighet som använder luftfartyget ska svara för godkännande, användning och tillsyn. Trafiksäkerhetsverket kan för statsluftfartyg medge sådana enskilda smärre och tekniska undantag från bestämmelserna i denna lag som gäller specialutrustning som luftfartygets användningsändamål kräver.

9 §

Undantag i fråga om vissa andra luftfartyg och anordningar

Bestämmelserna i denna lag tillämpas på sådana luftfartyg och anordningar som avses i denna paragraf. Om det inte finns några hinder med

hänsyn till flygsäkerheten, får Trafiksäkerhetsverket medge smärre undantag från bestämmelserna i 2—7 kap. i fråga om

- 1) ultralätta luftfartyg,
- 2) luftfartyg av klar historisk betydelse,
- 3) luftfartyg som särskilt har konstruerats eller ombyggt för forskningsändamål, försöksändamål eller vetenskapliga ändamål,
- 4) amatörbyggda luftfartyg,
- 5) luftfartyg som ursprungligen konstruerats för militära ändamål.

Bestämmelserna i 2—4 och 7 kap. tillämpas inte på följande luftfartyg och anordningar:

- 1) tyngdpunktsstyrda ultralätta flygplan eller motordrivna fallskärmar,
- 2) glidare med en maximal tom massa på högst 80 kilogram för ensitsiga eller 100 kilogram för tvåsitsiga, inklusive sådana med fotstart,
- 3) övriga luftfartyg som har en maximal tom massa inklusive bränsle på högst 70 kilogram; med övriga luftfartyg avses dock inte obemannade luftfartyg.

Om det inte finns några hinder med hänsyn till flygsäkerheten, får Trafiksäkerhetsverket medge smärre undantag från bestämmelserna i 5 och 6 kap. i fråga om luftfartyg och anordningar som avses i 2 mom.

Obemannade luftfartyg får avvika från trafikreglerna för luftfart inom ett område som är förbjudet för annan luftfart eller som avskilts för flygning med obemannade luftfartyg, om det avvikande förfarandet är planerat och genomförs utan att flygsäkerheten äventyras.

Om konsekvenserna för säkerheten och miljön förutsätter det och om inte något annat följer av EASA-förordningen, får Trafiksäkerhetsverket i fråga om luftfartyg och anordningar enligt 2 mom. samt sportfallskärmar och flygskärmar liksom hobby- eller sportmodellflygplan meddela föreskrifter av teknisk natur och driftsföreskrifter samt föreskrifter om de kunskaper och färdigheter samt den erfarenhet och ålder som förutsatts av förarna. När föreskrifterna bereds ska riksomfattande amatörorganisationer inom luftfartsbranschen höras.

10 §

Rätt till luftfart inom finskt territorium

Ett luftfartyg som används för luftfart inom finskt territorium ska ha finsk nationalitet eller nationalitet i en annan stat som tillträtt Chicagokonventionen eller ett särskilt tillstånd av Trafiksäkerhetsverket, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Detta krav gäller dock inte luftfartyg som avses i 9 § 2 mom. Bestämmelser om användning av en främmande stats militära luftfartyg och statsluftfartyg inom finskt territorium finns i territorialövervakningslagen (755/2000).

Trafiksäkerhetsverket får bevilja ett tillstånd enligt 1 mom., om det är fråga om

- 1) tillfällig trafik med ett luftfartyg från en stat som inte har tillträtt Chicagokonventionen,
- 2) överförings-, test-, demonstrations-, uppvisnings- eller tävlingsflygningar med ett oregistrerat luftfartyg,
- 3) en eller flera flygningar med en oregistrerad och obemannad fri luftballong,
- 4) sådan användning av luftfartyg som är jämförbar med användning enligt 1—3 punkten.

11 §

Områden där luftfart är inskränkt och farliga områden

Genom förordning av statsrådet får luftfart begränsas eller förbjudas ovanför objekt och områden som är viktiga för statens ledning, försvaret, gränskontrollen, räddningsuppgifter eller beredskapen.

Genom Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter eller beslut kan sådana områden där verksamhet som äventyrar luftfartygens flygsäkerhet utövas under särskilda tidpunkter betecknas som farliga områden. Områdeskontrollen ska underrättas om när utövandet av sådan verksamhet som äventyrar luftfartygens flygsäkerhet inleds och avslutas.

Av skäl som är nödvändiga för flygsäkerheten, försvaret, territorialövervakningen, polisverksamheten, räddningsuppgifter, säkerhetsut-

redningar eller upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt gränssäkerheten får Trafiksäkerhetsverket begränsa eller förbjuda luftfarten inom ett visst område för en tid av högst två veckor. I 167 § bestäms om rätt att ingripa i ett luftfartygs färd i de fall som kräver omedelbart ingripande.

Cellen för luftrumsplanering enligt FUA-förordningen ska på det sätt som den anser vara ändamålsenligt begränsa eller förbjuda luftfarten inom ett visst område

1) på framställning av en räddningsmyndighet, en polismyndighet, en militärmyndighet, gränsbevakningsväsendet eller Tullen, flyg- eller sjöräddningscentralen, strålsäkerhetscentralen eller en luftfartsmyndighet för en tid av högst tre dygn, om det är nödvändigt för flygsäkerheten, försvaret, polisverksamheten, räddningsuppgifter, säkerhetsutredningar eller upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller gränssäkerheten,

2) på eget initiativ för en tid av högst ett dygn, om det för detta finns ett exceptionellt och särskilt vägande skäl som gäller flygsäkerheten eller försvaret.

Cellen för luftrumsplanering ska utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket om förbudet eller begränsningen.

2 kap.

Luftfartygsregistret och certifikatregistret

12 §

Kapitlets tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning

Detta kapitel tillämpas på luftfartygsregistret och certifikatregistret som förs av Trafiksäkerhetsverket i egenskap av luftfartsmyndighet. Vad som i detta kapitel bestäms om certifikat gäller även behörighetsbevis, behörigheter eller godkännanden och rätten att använda luftfartyg eller anordningar. Trafiksäkerhetsverket får använda registren för att fullgöra de uppdrag eller skyldigheter som verket har enligt lag. Regist-

ren kan föras med hjälp av automatisk databehandling.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas i fråga om sekretess för och utlämnande av uppgifter ur luftfartygsregistret och certifikatregistret lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i fråga om annan behandling av personuppgifter personuppgiftslagen (523/1999).

13 §

Införande av basuppgifter i registren

För beviljande av och tillsyn över tillstånd samt för registrering av luftfartyg får det i luftfartsregistret och certifikatregistret föras in följande identifieringsuppgifter om sökanden och tillståndshavaren samt om luftfartygets ägare, operatör, om operatören har beviljats nyttjanderätt till luftfartyget för minst 30 dagar, ombud och innehavare, när det är fråga om en fysisk person:

- 1) namn,
- 2) personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsedatum,
- 3) födelsehemkommun eller födelseort i utlandet och födelsestat samt medborgarskap,
- 4) adress och andra kontaktuppgifter samt hemkommun,
- 5) modersmål eller kontaktspråk,
- 6) uppgift om begränsning enligt 30 § av utlämnandet av uppgifter,
- 7) uppgift om att personen avlidit.

För beviljande av och tillsyn över tillstånd samt för registrering av luftfartyg får det i luftfartsregistret och certifikatregistret föras in följande identifieringsuppgifter om sökanden och tillståndshavaren samt om luftfartygets ägare, operatör, om operatören har beviljats nyttjanderätt till luftfartyget för minst 30 dagar, ombud och innehavare, när det är fråga om en juridisk person:

- 1) namn,
- 2) företags- och organisationsnummer,
- 3) hemort,
- 4) adress och andra kontaktuppgifter,
- 5) uppgift om kontaktspråk.

Om såväl fysiska som juridiska personer får det, utöver uppgifterna i 1 och 2 mom., i luftfartygsregistret föras in uppgift om konkurs, skuldsanering, företagssanering eller kvarstad samt uppgift om att ett flygbolag omfattas av en begränsning av trafiken enligt 166 § 1 mom.

14 §

Införande av uppgifter i luftfartygsregistret

Utöver vad som i 13 § föreskrivs om införande av personuppgifter får följande uppgifter om luftfartyg registreras i luftfartygsregistret:

- 1) tekniska data och identifieringsuppgifter,
 - 2) uppgifter om arten av innehavarens och operatörens besittningsrätt,
 - 3) dagen för införande i luftfartygsregistret,
 - 4) uppgifter om försäkring av luftfartyget,
 - 5) i luftfartyget fastställda inteckningar och förnyande och dödande av dessa inteckningar samt ändringar i inteckningarnas inbördes förhållande,
 - 6) skriftlig anmälan från en flygplatsoperatör om att ett luftfartyg hindrats från att starta i enlighet med 165 § 2 mom.,
 - 7) uppgift om utmätning av luftfartyget, och
 - 8) om ett luftfartyg stulits, uppgift om detta.
- Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anmälan ska göras och om de i 1 mom. 1 och 8 punkten avsedda uppgifter som ska lämnas i anmälan.

15 §

Införande av uppgifter i certifikatregistret

Utöver vad som i 13 § föreskrivs om införande av personuppgifter, får det i certifikatregistret föras in uppgifter om personer som hos Trafiksäkerhetsverket ansökt om certifikat, behörighetsbevis, behörighet eller godkännande eller som innehar ett sådant tillstånd. I certifikatregistret får det också föras in uppgifter om personer som gjort sig skyldiga till äventyrande av trafiksäkerheten vid luftfart, förande eller styrande av luftfartyg eller annat fortskaffningsmedel på det sätt som avses i 23 kap. i strafflagen

(39/1889) under påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel, användning av alkohol eller annat berusningsmedel i sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten, grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller till luftfartsförseelse. Uppgifter får dessutom registreras om personer i fråga om vilka det pågår förundersökning, åtalsprövning eller rättegång avseende sådana gärningar som nämns ovan. I certifikatregistret får det föras in uppgifter om utbildning som hänför sig till luftfart.

För beslut och tillsyn som gäller tillstånd får i registret dessutom föras in behövliga uppgifter om läkarundersökningar och hälsotillståndet.

Om de uppgifter enligt 2 mom. som införts i registret förändras, ska tillståndshavaren anmäla detta till Trafiksäkerhetsverket inom 14 dagar. Till övriga delar ska Trafiksäkerhetsverket uppdatera uppgifterna i registret. Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om hur förändringarna ska anmälas.

16 §

Luftfartygs registreringsbeteckning och registreringsbevis

För att få finsk nationalitet ska ett luftfartyg införas i luftfartygsregistret eller det militära luftfartsregistret i Finland, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag. Trafiksäkerhetsverket ska ge luftfartyget en registreringsbeteckning och som intyg över registreringen av ett luftfartyg utfärda ett registreringsbevis och ett interimistiskt registreringsbevis över en interimistisk registrering av ett luftfartyg.

Ett luftfartyg ska märkas med nationalitets- och registreringsbeteckningar. Trafiksäkerhetsverket meddelar föreskrifter av teknisk natur om nationalitets- och registreringsbeteckningarna och märkningen av dem.

17 §

Registreringsrätt

Ett luftfartyg får införas i luftfartygsregistret i Finland om dess ägare, innehavare eller opera-

tör är bosatt eller, om det är fråga om en juridisk person, har sin hemort i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte något annat följer av internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

Om luftfartygets ägare, innehavare eller operatör är bosatt eller, om det är fråga om en juridisk person, har sin hemort i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, är en ytterligare förutsättning för registrering att luftfartygets huvudsakliga avgångsplats är i Finland. En sådan ägare, innehavare eller operatör ska ha ett behörigt ombud i Finland.

Trafiksäkerhetsverket kan dock av särskilda skäl registrera ett luftfartyg i Finland, om luftfartyget har tillräcklig operativ anknytning till Finland och luftfartygets ägare, innehavare eller operatör har ett behörigt ombud i Finland.

Ett luftfartyg som har införts i luftfartygsregistret i en annan stat får inte registreras i Finland.

18 §

Ansökan om registrering

Luftfartygets ägare ska ansöka om registrering hos Trafiksäkerhetsverket. I ansökan ska uppges de uppgifter som nämns i 13 § 1 och 2 mom. samt i 14 § 1 och 2 mom., och ansökan ska åtföljas av utredning om förvärvet eller om grunden för besittnings- eller nyttjanderätten till luftfartyget och om att rätt enligt 17 § att registrera luftfartyget i Finland föreligger.

19 §

Interimistisk registrering

Trafiksäkerhetsverket kan på ansökan och av särskilda skäl registrera ett luftfartyg interimistiskt för överförings- och testflygningar och för utbildning av besättningen.

Också luftfartyg som är under byggnad får införas i luftfartygsregistret interimistiskt, om byggarbetet har kommit så långt att luftfartyget kan identifieras.

20 §

Förändringar i registeruppgifterna

Luftfartygets ägare ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om förändringar, och anmälan ska åtföljas av tillräcklig utredning för att identifiera och verifiera de förändrade uppgifterna, om

1) de uppgifter enligt 13 § 1 eller 2 mom. eller 14 § 1 eller 2 mom. som ska införas i luftfartygsregistret förändras,

2) det sker en förändring i de förutsättningar för registrering som gäller bonings- eller hemort enligt 17 § 1 eller 2 mom. eller avgångsplats enligt 17 § 2 mom.

Har ett luftfartyg för längre tid än 30 dagar överlåtits till någon annan för att användas av denne för egen räkning, ska överlåtaren anmäla detta till Trafiksäkerhetsverket. Anmälan enligt detta moment ska åtföljas av en avtalshandling eller anmälan som undertecknats av parterna eller en kopia av en sådan.

Ett luftfartygs ägare, innehavare eller operatör kan, när ägande-, besittnings- eller nyttjanderätten har upphört, anmäla detta för införande i registret. Anmälan ska åtföljas av utredning om att rätten har upphört och uppgift om den nya ägaren, innehavaren eller operatören.

Anmälan om ändringar som avses i 1 och 2 mom. ska göras till Trafiksäkerhetsverket inom 14 dagar. Om anmälan inte har gjorts, kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användningen av luftfartyget.

21 §

Bevarande av uppgifter

De uppgifter som införts i luftfartygsregistret ska bevaras permanent. De uppgifter som införts ur registret bevaras permanent i arkivet i anslutning till registret. Bestämmelser om bevarande och arkivering av uppgifter finns i personuppgiftslagen och arkivlagen (831/1994).

22 §

Avförande av luftfartyg ur luftfartygsregistret

Ett luftfartyg ska avföras ur luftfartygsregistret

1) på ansökan av ägaren,

2) om Trafiksäkerhetsverket efter att ha gett ägaren tillfälle att bli hörd konstaterar att den förutsättning som gäller bonings- eller hemort enligt 17 § 1 mom. eller avgångsplats enligt 17 § 2 mom. inte längre uppfylls, eller om det inte längre finns särskilda skäl enligt 17 § 3 mom. att låta luftfartyget kvarstå i registret.

Trafiksäkerhetsverket kan avföra ett luftfartyg ur luftfartygsregistret när luftfartyget har förstörts, skrotats eller försvunnit, om inte ägaren inom en av Trafiksäkerhetsverket utsatt tid på minst sex månader har lagt fram hinder mot att luftfartyget avförs ur registret.

Är ett luftfartyg in-tecknat eller har det gjorts en anteckning om att det är utmätt eller föremål för någon säkringsåtgärd, förutsätts för avförande ur registret dessutom ett skriftligt samtycke av in-teckningshavaren eller den som ansökt om utmätningen eller säkringsåtgärden. Har en flygplatsoperatör hindrat ett luftfartyg från att starta i enlighet med 165 § 2 mom. och anmält detta till Trafiksäkerhetsverket, förutsätts ett skriftligt samtycke av flygplatsoperatören för avförande ur registret.

23 §

Avförande av uppgifter ur certifikatregistret

Uppgifter ska avföras ur certifikatregistret enligt följande:

1) uppgifter om äventyrande av trafiksäkerheten vid luftfart, om förande eller styrande av luftfartyg eller annat forskaffningsmedel på det sätt som avses i 23 kap. i strafflagen under påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel, om användning av alkohol eller annat berusningsmedel i sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten, om grovt äventyrande av trafiksäkerheten och om luft-

fartsförseelser avförs tio år efter det att beslutet om dem har vunnit laga kraft,

2) brottsuppgifter om misstänkta avförs när den misstänkte har befriats från åtal och beslutet har vunnit laga kraft eller när åtalsrätten för det misstänkta brottet har preskriberats,

3) uppgifter om verksamhetsförbud som meddelats den registrerade och uppgifter om andra administrativa åtgärder från luftfartsmyndighetens sida avförs tio år efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

24 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att få uppgifter ur befolkningsdatasystemet

Trots sekretessbestämmelserna har Trafiksäkerhetsverket rätt att för förande av registren enligt denna lag och kontroll av att uppgifterna i registren är riktiga ta del av de uppgifter som av befolkningsdatasystemet framgår om personens namn, personbeteckning, adress, hemkommun, födelsehemkommun, födelsestat, modersmål eller kontaktspråk och om att personen har avlidit samt uppgifter om en sådan begränsning av utlämnandet av uppgifter som avses i 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

Uppgifterna kan översändas med hjälp av en teknisk anslutning eller annars i elektronisk form.

25 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Trafiksäkerhetsverket bestämmer om utlämnandet av uppgifter.

Uppgifter i luftfartygsregistret och certifikatregistret får lämnas ut endast om förutsättningarna för utlämnande av uppgifter enligt denna lag är uppfyllda och inte något annat följer av en persons rätt att förbjuda att uppgifter om honom eller henne lämnas ut. Uppgifter får inte lämnas ut, om detta av grundad anledning kan misstän-

kas kränka den registrerades integritetsskydd, kränka hans eller hennes intressen eller rättigheter eller äventyra statens säkerhet.

För att lämna ut uppgifter till mottagare i andra än enskilda fall krävs Trafiksäkerhetsverkets tillstånd.

26 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i enskilda fall

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att i enskilda fall få uppgift om eller en kopia av offentliga uppgifter i registret enligt följande:

1) ur luftfartygsregistret, på basis av luftfartygets registreringsbeteckning, uppgifter om luftfartyget och om namn, adress och annan kontaktinformation i fråga om luftfartygets ägare, innehavare, operatör och ombud samt uppgifter om besiktning och luftvärdighet,

2) ur certifikatsregistret, på basis av personbeteckning, uppgifter om certifikat.

Med stöd av 1 mom. 1 punkten får också uppgift om luftfartygets tidigare ägare eller innehavare lämnas ut i begränsad utsträckning. Uppgifterna kan översändas via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form på det sätt som överenskomms med Trafiksäkerhetsverket.

27 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

Offentliga personuppgifter och andra offentliga uppgifter i registret får lämnas ut via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

1) till myndigheter för skötseln av uppdrag eller förpliktelser som föreskrivs i lag,

2) till Olycksutredningscentralen för säkerhetsutredning,

3) till myndigheter i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, Europeiska kommissionen och myndigheter som avses i in-

ternationella överenskommelser för skötseln av förpliktelser som följer av Europeiska unionens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland,

4) av grundad anledning i enskilda fall till myndigheter utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och för fullgörande av myndighetsuppgifter där.

Innan uppgifter lämnas ut ska mottagaren lägga fram utredning om skydd för uppgifterna. Mottagaren får lämna vidare uppgifter som denne erhållit endast för skötseln av lagstadgade uppgifter.

28 §

Utlämnande av uppgifter genom teknisk anslutning

Ur luftfartygsregistret och certifikatregistret får uppgifter lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller annars i elektronisk form för finansierings- och försäkringsverksamhet, besiktningens verksamhet, reservdelsförsäljnings- och reservdelsunderhåll, fastställande av flygtrafikavgifter samt annan därmed jämförbar verksamhet.

Uppgifter om en fysisk person får lämnas ut enligt 1 mom. endast om den verksamhet för vilken uppgifterna begärs ansluter sig till säkerheten inom luftfarten, luftfartyg, flygtrafiken eller de miljöolägenheter som flygtrafiken orsakar.

29 §

Vidareutlämnande av uppgifter

Uppgifter som fås ur luftfartygsregistret och certifikatregistret, med undantag för uppgifter som fås i enskilda fall, får inte lämnas vidare till tredje part utan Trafiksäkerhetsverkets tillstånd. Myndigheter har rätt att lämna uppgifter vidare, om utlämnandet baserar sig på lag, på en förpliktelse i en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller på Europeiska unionens lagstiftning.

30 §

Övriga begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter

En person har, utöver vad som föreskrivs i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att adressuppgifter och annan kontaktinformation lämnas ut till andra än myndigheter eller för utförandet av lagstadgade uppgifter.

När en sådan begränsning av utlämnande av uppgifter som avses i 24 § 1 mom. och som finns införd i befolkningsdatasystemet överförs till registret ska begränsningen utvidgas till att omfatta även namn när det är fråga om en fysisk person. Begränsningen hindrar inte utlämnande av personuppgifter till de aktörer som avses i 1 mom.

När uppgifter som omfattas av en i 2 mom. avsedd begränsning av utlämnande av uppgifter lämnas ut, ska mottagaren samtidigt underrättas om begränsningen samt om begränsningarna i fråga om användning av och skydd för uppgifterna. Av särskilda skäl kan Trafiksäkerhetsverket låta bli att underrätta mottagaren om utlämningsbegränsningen, om den uppgift som lämnas ut och dess användningsändamål är sådana att syftet med begränsningen av utlämnande av uppgifter inte bedöms bli äventyrad av att mottagaren inte underrättas om utlämningsbegränsningen.

31 §

Utlämnande av känsliga uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna får känsliga uppgifter som införts i certifikatregistret lämnas ut till finska myndigheter och utländska luftfartsmyndigheter och myndigheter för undersökning av olyckor, om det är nödvändigt för att fullgöra de uppdrag eller skyldigheter som föreskrivits i lag eller bestäms med stöd av lag.

Uppgifterna får lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller annars i elektronisk form.

3 kap.

**Luftfartygs luftvärdighet och begränsningar
av utsläpp**

32 §

Tillämpningsområde

Om inte något annat följer av EASA-förordningen eller de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, ska bestämmelserna i detta kapitel gälla i fråga om godkännande av luftvärdighet och miljöcertifiering för luftfartyg och produkter, komponenter och anordningar som hänförs till dem, godkännande av konstruktions- och tillverkningsorganisationer, fortsatt luftvärdighet och godkännande av organisationer och personal som deltar i dessa uppgifter samt den behöriga myndighetens förfaranden.

33 §

Luftvärdighet

Ett luftfartyg ska vara luftvärdigt när det används för luftfart. Ett luftfartyg betraktas som luftvärdigt om det har konstruerats, tillverkats, utrustats och underhållits så att det på ett betryggande sätt kan användas för luftfart samt i fråga om sina egenskaper även i övrigt är sådant.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Trafiksäkerhetsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt med beaktande av principerna enligt EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om konstruktion, tillverkning, utrustning och underhåll av samt egenskaper hos luftfartyg och deras anordningar och komponenter och om innehållet i och övriga arrangemang i anslutning till de inspektioner och prov som krävs för godkännande.

För att avhjälpa säkerhetsproblem som uppdagats i samband med användningen av luftfartyg eller deras anordningar och komponenter meddelar Trafiksäkerhetsverket dessutom vid behov sådana luftvärdighetsdirektiv av teknisk natur

och driftsföreskrifter som förutsätts för flygsäkerheten.

34 §

Upprätthållande av luftvärdighet

Ägaren, innehavaren eller operatören av ett luftfartyg som används för luftfart ska se till att luftfartyget är luftvärdigt. För att uppfylla detta krav ska ägaren, innehavaren eller operatören se till att

1) alla fel och skador som påverkar säker användning repareras,

2) luftfartyget underhålls i enlighet med dess godkända underhållsprogram,

3) luftvärdighetsdirektiv och övriga föreskrifter som påverkar fortsatt luftvärdighet iakttas,

4) de föreskrifter som Trafiksäkerhetsverket meddelat med anledning av säkerhetsproblem iakttas,

5) reparationer och ändringar som gäller luftfartyget, anordningarna och komponenterna görs så att luftfartyget, anordningarna och komponenterna uppfyller de krav som anges i eller uppställs med stöd av 33 §,

6) det efter underhållet görs en testflygning med luftfartyget, om det inte går att försäkra sig om luftfartygets luftvärdighet på något annat sätt.

Det är förbjudet att flyga med ett luftfartyg, om

1) det inte är luftvärdigt,

2) nödutrustning och annan utrustning som behövs för att använda luftfartyget inte har installerats korrekt eller inte är i användbart skick, eller

3) det granskningsbevis avseende luftvärdighet som avses i 37 eller 38 § inte är giltigt.

Luftfartygets ägare, innehavare eller operatör kan genom avtal överföra de uppgifter som avses i 1 mom. eller en del av dem på en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet. När det är fråga om ett luftfartyg med en startmassa på minst 2 730 kilogram och som inte är av enkel konstruktion, ska en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet sköta de uppgifter som avses i 1 mom. eller så ska ett an-

nat motsvarande arrangemang som godkänns av Trafiksäkerhetsverket göras om förvaltningen av uppgifterna.

Luftfartygets underhållsprogram och ändringar i det ska godkännas av Trafiksäkerhetsverket eller den organisation som svarar för luftvärdigheten. Underhållsprogrammet för ett luftfartyg av enkel konstruktion och med en högsta tillåten startmassa på mindre än 2 730 kilogram ska godkännas av luftfartygets ägare, innehavare eller operatör, som svarar för luftfartygets luftvärdighet.

35 §

Organisationer som svarar för luftvärdighet

Trafiksäkerhetsverket ska på ansökan godkänna en fysisk eller juridisk person som en organisation som svarar för luftvärdighet, om personen i fråga har den yrkeskunniga personal som krävs för upprätthållande och övervakning av luftfartygs luftvärdighet, behövliga arbetsredskap och arbetslokaler, arbetsmetoder, ett kvalitetssystem och anvisningar. Godkännandet beviljas för viss tid eller tills vidare med hänsyn till praxis för motsvarande godkännanden i de andra medlemsstaterna. Trafiksäkerhetsverket ska övervaka verksamheten vid de organisationer som svarar för luftvärdighet.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Trafiksäkerhetsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om yrkesskickligheten för personalen vid organisationer som svarar för luftvärdighet samt om behövliga arbetsredskap, arbetslokaler, arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över organisationer som svarar för luftvärdighet finns i 14 kap.

36 §

Uppgifter om luftvärdighet

Ägaren, innehavaren eller operatören ska se till att uppgifter om underhållet av luftfartyget och dess anordningar och komponenter registreras och förvaras i den tekniska bokföringen över luftfartyget så att det när som helst går att försäkra sig om luftfartygets luftvärdighet. Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om den tekniska bokföringen över luftfartyg.

Ägaren, innehavaren, operatören eller den som fått i uppdrag att ha hand om luftfartygets underhåll och dess luftvärdighetsförvaltning ska utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket om omständigheter som kan ha väsentlig betydelse för luftfartygets luftvärdighet.

Trafiksäkerhetsverket har rätt att av luftfartygets ägare, innehavare, operatör och den som fått i uppdrag att ha hand om luftfartygets underhåll eller dess luftvärdighetsförvaltning få alla uppgifter som behövs för tillsynen över luftvärdigheten.

37 §

Luftvärdighetsbevis och granskningsbevis avseende luftvärdighet

Trafiksäkerhetsverket beviljar luftvärdighetsbevis för luftfartyg som har konstaterats uppfylla luftvärdighetskraven enligt 33 §.

Luftvärdighetsbeviset åtföljs av ett granskningsbevis avseende luftvärdighet. Granskningsbeviset beviljas för viss tid.

Luftvärdighetsbeviset och granskningsbeviset avseende luftvärdighet kan förenas med sådana villkor som behövs för trygg användning av luftfartyget och som gäller särskilda användningsförhållanden.

Trafiksäkerhetsverket godkänner ett utländskt luftvärdighetsbevis eller granskningsbevis avseende luftvärdighet, om luftfartyget uppfyller de krav som gäller för att ett finländskt bevis ska beviljas.

38 §

Flygtillstånd

Trots bestämmelserna i 33 och 34 § kan Trafiksäkerhetsverket för viss tid bevilja tillstånd till att ett luftfartyg används för luftfart för prövning av luftfartygets egenskaper, även om fartygets luftvärdighet inte är fullt klarlagd. Trafiksäkerhetsverket kan bevilja ett motsvarande tillstånd för överföringsflygningar eller även i övrigt av andra motsvarande särskilda skäl, även om luftfartyget inte helt uppfyller kraven på luftvärdighet.

Trafiksäkerhetsverket kan i stället för ett luftvärdighetsbevis bevilja ett flygtillstånd för ett luftfartyg som inte har påvisats uppfylla kraven enligt 33 §, men som anses uppfylla kraven på flygsäkerhet med hänsyn till det planerade användningsändamålet. Tillståndet ska åtföljas av ett granskningsbevis avseende luftvärdighet som beviljats för viss tid.

Flygtillståndet och granskningsbeviset avseende luftvärdighet kan förenas med sådana villkor som behövs för säker användning av luftfartyget.

Trafiksäkerhetsverket kan godkänna luftfart med ett luftfartyg som har ett utländskt tillstånd, om förutsättningarna i 1 och 2 mom. uppfylls.

39 §

Tillsyn över luftvärdighet

Trafiksäkerhetsverket ska utöva tillsyn över att luftfartyg samt deras anordningar och komponenter uppfyller kraven på luftvärdighet enligt 33 §. Trafiksäkerhetsverket har rätt att inspektera och besiktiga ett luftfartyg och förordna att testflygningar ska flygas med det. Luftfartygets ägare, innehavare och operatör svarar för ordnandet av testflygningar och för kostnaderna för dem.

Vid tillsynen över luftvärdighet kan Trafiksäkerhetsverket som hjälp anlita en i 35 § avsedd

organisation som svarar för luftvärdighet eller andra inhemska eller utländska sakkunniga.

För fastställande av och tillsyn över luftvärdighet meddelar Trafiksäkerhetsverket vid behov närmare föreskrifter av teknisk natur och föreskrifter om förfaranden i fråga om

- 1) de besiktningar som utförs av verket,
- 2) innehållet i och arrangemangen för de luftvärdighetsgranskningar som organisationer som svarar för luftvärdighet utför när de biträder Trafiksäkerhetsverket,
- 3) innehållet i och arrangemangen för inspektioner för fortsatt brukstid för ett luftfartyg och andra särskilda inspektioner samt om den som utför inspektionerna.

40 §

Beviljande och förnyande av granskningsbevis avseende luftvärdighet

På grundval av en luftvärdighetsgranskning som utförts av en organisation som svarar för luftvärdighet och på grundval av organisationens rekommendation beviljar eller förnyar Trafiksäkerhetsverket ett granskningsbevis avseende luftvärdighet, om luftfartyget vid granskningstidpunkten uppfyller kraven för beviljande av ett luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd. Trafiksäkerhetsverket kan också bestämma att en organisation som svarar för luftvärdighet och som biträder Trafiksäkerhetsverket i enlighet med 39 § 2 mom. beviljar eller förnyar ett granskningsbevis avseende luftvärdighet på de villkor som Trafiksäkerhetsverket anger särskilt.

Kan inte ett granskningsbevis avseende luftvärdighet eller en rekommendation skäligen fås av den organisation som svarar för luftvärdighet, kan Trafiksäkerhetsverket på grundval av sin besiktning bevilja ett luftvärdighetsbevis eller ett i 38 § 2 mom. avsett flygtillstånd, om luftfartyget vid besiktningstidpunkten uppfyller kraven för beviljande av ett luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd.

41 §

Återkallande av luftvärdighetsbevis, granskningsbevis avseende luftvärdighet och flygtillstånd

Trafiksäkerhetsverket kan återkalla ett luftvärdighetsbevis, ett granskningsbevis avseende luftvärdighet eller ett flygtillstånd eller förbjuda att ett luftfartyg används för luftfart, om verket vid tillsynen konstaterar eller har grundad anledning att misstänka att luftfartyget inte är luftvärdigt eller att det inte längre uppfyller kraven på flygsäkerhet och om det inte inom en skäligen tid som Trafiksäkerhetsverket bestämmer görs eller visas vara luftvärdigt eller uppfyller eller visas uppfylla kraven på flygsäkerhet.

Om villkor som behövs för flygsäkerheten har ställts för beviljande, förnyande eller godkännande av flygtillstånd eller granskningsbevis avseende luftvärdighet och om dessa villkor inte har följts, kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användningen av luftfartyget för luftfart till dess att villkoren har uppfyllts.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. ska tillämpas på återkallande av sådant godkännande av ett utländskt luftfartyg som avses i 37 § 4 mom.

42 §

Konstruktion, tillverkning och underhåll

För konstruktion, tillverkning och underhåll av luftfartyg och dess anordningar och komponenter krävs godkännande av Trafiksäkerhetsverket. Ett godkännande ska beviljas sådana konstruktörer, tillverkare eller underhållare som har den yrkeskunniga personal som krävs för uppgifterna, behövliga arbetsredskap samt arbetslokaler, arbetsmetoder, ett kvalitetssystem och anvisningar. Beroende på arbetets omfattning och svårighetsgrad kan Trafiksäkerhetsverkets godkännande vara

1) ett godkännande av en konstruktions-, tillverknings- eller underhållsorganisation,

2) ett flygmekanikercertifikat, eller

3) ett godkännande för en person för en viss uppgift som kräver särskild yrkeskunskap.

För en konstruktör krävs inte godkännande, om det är fråga om

1) konstruktion som gäller en mindre modifiering eller reparation,

2) konstruktion av ett luftfartyg för vilket det inte ansöks om luftvärdighetsbevis eller konstruktion av anordningar eller komponenter till ett sådant luftfartyg, eller

3) konstruktion som gäller en modifiering eller reparation i ett luftfartyg för vilket det inte ansöks om luftvärdighetsbevis eller för vilket det har utfärdats ett flygtillstånd i stället för ett luftvärdighetsbevis.

För en tillverkare krävs inte godkännande, om det är fråga om ett luftfartyg där minst 51 procent är byggt av en amatör eller en amatörförening utan vinstsyfte, för vederbörandes egna syften och utan något kommersiellt syfte.

För en underhållare krävs inte godkännande av Trafiksäkerhetsverket, om underhållaren har motsvarande godkännande i en annan medlemsstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett godkännande som beviljats i luftfartygets konstruktionsstat. Trafiksäkerhetsverket kan besluta att det inte krävs godkännande för den som utför underhåll, om det är fråga om

1) begränsat underhåll av ett privat luftfartyg av enkel konstruktion med en högsta tillåten startmassa på mindre än 2 730 kilogram,

2) begränsat underhåll av ett segelflygplan eller en varmluftsballong,

3) underhåll av ett luftfartyg för vilket det har utfärdats ett flygtillstånd i stället för ett luftvärdighetsbevis,

4) ett arbete som utförs under uppsikt av den som godkänts att utföra underhåll.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Trafiksäkerhetsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt med beaktande av principerna enligt EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om konstruktörerna, tillverkarna och dem som utför underhåll i fråga om

1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkeskicklighet,

2) prov och intyg som krävs för att fastställa yrkesskickligheten,

3) arbetsredskap och arbetslokaler,

4) arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

För underlag för modifiering och reparation av luftfartyg krävs godkännande av Trafiksäkerhetsverket, om inte Trafiksäkerhetsverket beslutar något annat. Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om underlagen med beaktande av motsvarande krav i Europeiska unionens lagstiftning, och kan förordna om att vissa underlag ska vara befriade från kravet på godkännande, om godkännandet inte är behövligt för flygsäkerheten.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över godkännanden som beviljats för konstruktion, tillverkning och underhåll finns i 14 kap.

43 §

Utbildningsorganisationer för underhållspersonal

Utbildningsorganisationer för underhållspersonal kan ansöka om godkännande hos Trafiksäkerhetsverket. Ett godkännande ska beviljas en utbildningsorganisation om den har den yrkeskunniga personal som krävs för uppgifterna, behövliga utbildningslokaler och utbildningshjälpmedel, ett utbildningsprogram och ett kvalitetssystem. Trafiksäkerhetsverket övervakar organisationernas verksamhet.

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Trafiksäkerhetsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om utbildningsorganisationerna för underhållspersonal i fråga om

1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet,

2) arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över utbildningsorganisationer för underhållspersonal finns i 14 kap.

44 §

Utsläpp

Ett motordrivet luftfartyg ska vara konstruerat, tillverkat, utrustat och underhållet så att luftfartygets buller och annat utsläpp inte medför skada för miljön eller avsevärd miljöstörning.

Trafiksäkerhetsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter av teknisk natur om buller och övriga utsläpp baserade på de standarder som avses i Chicagokonventionen.

Bestämmelser om driftsrestriktioner av bullerskäl vid flygplatser finns i 12 kap.

4 kap.

Certifikat och behörighetskrav

45 §

Kapitlets tillämpningsområde

Om inte något annat följer av EASA-förordningen eller de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, ska bestämmelserna i detta kapitel gälla i fråga om certifikat, behörigheter, behörighetsbevis och godkännanden för personal som deltar i luftfartygens flyg- och underhållsverksamhet och i fråga om certifikat för flygtrafiktjänstpersonal (*tillstånd*).

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över tillstånden finns i 14 kap.

46 §

Tillståndsgivare

Trafiksäkerhetsverket beviljar tillstånd, om inte något annat följer av 163 §. Medicinska intyg kan dock beviljas av en flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Trafiksäkerhetsverket. Medicinska rapporter för kabinbesättning bevil-

jas av en läkare vid en hälsovårdscentral, en flygläkare eller ett flygmedicinskt centrum. Kabinbesättningsintyg beviljas av Trafiksäkerhetsverket eller av en organisation som Trafiksäkerhetsverket har godkänt för denna uppgift. Ett tillstånd ska beviljas om sökanden uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet. Ett tillstånd beviljas för viss tid om inte något annat bestäms nedan.

47 §

Förutsättningar för att tillstånd ska beviljas och tillståndsslag

För att följande tillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden i fråga om ålder, hälsa, kunskaper, färdigheter, utbildning och erfarenhet uppfyller behörighetskraven för det aktuella tillståndsslaget:

- 1) flygcertifikat jämte behörigheter,
- 2) certifikat för underhållspersonal,
- 3) certifikat jämte behörigheter för flygtrafik-tjänstpersonal,
- 4) medicinskt intyg,
- 5) certifikat för flygläkare,
- 6) kabinbesättningsintyg och medicinsk rapport för kabinbesättning,
- 7) godkännande för personer som ger rangeringssignaler åt luftfartyg,
- 8) godkännande för flygkontrollant,
- 9) certifikat jämte behörigheter för pilot för fjärrstyrt luftfartyg.

För att säkerställa flygsäkerheten meddelar Trafiksäkerhetsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den eller utifrån Eurocontrols normer, närmare föreskrifter om behörighetskrav för tillstånd, ansökan om tillstånd och tillståndens giltighetstider.

Ett tillstånd ska dock inte beviljas om sökanden inte är lämplig att inneha tillståndet. En sö-

kande ska anses olämplig att inneha ett tillstånd, om sökanden

1) trots en anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart,

2) genom att i väsentlig grad eller upprepade gånger bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart visar bristande vilja eller förmåga att följa dessa,

3) genom sin tidigare verksamhet har visat sådan allmän likgiltighet gentemot bestämmelserna eller föreskrifterna att det finns anledning att misstänka att sökanden inte förmår eller vill följa de bestämmelser och föreskrifter som är av väsentlig betydelse för säkerheten inom luftfarten.

I tillståndet anges vilka uppgifter innehavaren har rätt att utföra. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs för upprätthållande av flygsäkerheten.

Med avvikelse från vad som i språklagen (423/2003) föreskrivs om språk som används hos myndigheter kan Trafiksäkerhetsverket ordna prov på engelska i de kunskaper och färdigheter som krävs för att tillstånd ska beviljas.

48 §

Förutsättningar för beviljande av ett medicinskt intyg

För att ett medicinskt intyg ska beviljas förutsätts det att sökanden uppfyller de medicinska krav som Trafiksäkerhetsverket ställt och som motsvarar de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen eller Eurocontrols normer och rekommendationer eller bestämmelserna i EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den.

Ett medicinskt intyg beviljas för viss tid enligt de standarder, normer och rekommendationer som avses i 1 mom., om det inte finns särskilda skäl att avvika från detta. För att ett medicinskt intyg ska beviljas och förnyas krävs det att personen godkänts vid en undersökning av en flygläkare.

Godkända flygläkare eller företagsläkare ska lämna utlåtanden om bedömningen av medicinsk lämplighet samt kopior av det medicinska intyget eller av den medicinska rapporten för kabinbesättning till Trafiksäkerhetsverket. På begäran ska också flygmedicinsk dokumentation, flygmedicinska bedömningar och andra uppgifter som behövs lämnas till Trafiksäkerhetsverket.

49 §

Skyldighet att anmäla omständigheter som inverkar på behörigheten och fastställande av behörighet

De som ansöker om tillstånd ska till en auktoriserad flygläkare, en företagsläkare eller Trafiksäkerhetsverket anmäla sådana omständigheter som de fått kännedom om och som inverkar på deras behörighet. De som innehar tillstånd ska till Trafiksäkerhetsverket anmäla sådana omständigheter som de fått kännedom om och som inverkar på deras behörighet. Om de omständigheter som inverkar på tillståndshavarens behörighet påverkar tillståndshavarens förutsättningar att sköta uppgifter enligt detta kapitel, ska tillståndshavaren anmäla förändringarna i behörigheten till sin arbetsgivare.

Om det finns anledning att misstänka att sökanden eller tillståndshavaren inte uppfyller förutsättningarna för att ett medicinskt intyg ska beviljas, kan Trafiksäkerhetsverket bestämma att denne ska genomgå läkarkontroller och andra undersökningar för att klarlägga hälsotillståndet.

Om det finns anledning att misstänka att sökanden eller tillståndshavaren inte uppfyller de krav på kunskaper och färdigheter som förutsätts för att ett tillstånd ska beviljas, kan Trafiksäkerhetsverket bestämma att denne ska genomgå teoriprov, kontrollflygningar och andra kontroller.

Den som ansöker om eller innehar ett tillstånd svarar för avgifter och andra kostnader för de kontroller, undersökningar och prov som avses i 2 och 3 mom.

50 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att få upplysningar

För bedömning av förutsättningarna för att bevilja, förnya och återkalla ett tillstånd har Trafiksäkerhetsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att ur straffregistret, bötesregistret och justitieförvaltningens informationssystem med uppgifter om brottmål som är föremål för åtalsprövning samt av förundersökningsmyndigheterna få sådana uppgifter om sökanden eller tillståndshavaren som gäller äventyrande av trafiksäkerheten vid luftfart, grovt äventyrande av trafiksäkerheten vid framförande av ett motordrivet fordon, förande eller styrande av luftfartyg eller annat fortskaffningsmedel på det sätt som avses i 23 kap. i strafflagen och användning av alkohol eller annat berusningsmedel i sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten samt upplysningar om pågående förundersökning, åtalsprövning eller rättegång avseende sådana gärningar liksom om straff som dömts ut för nämnda gärningar och andra påföljder för dem.

Den läkare som undersökt den som ansöker om eller innehar ett tillstånd, den läkare som har behandlat eller behandlar den som ansöker om eller innehar ett tillstånd och den sammanslutning och inrättning för sjuk- eller hälsovård där den som ansöker om eller innehar ett tillstånd har vårdats eller vårdas ska trots sekretessbestämmelserna på begäran lämna Trafiksäkerhetsverket upplysningar om omständigheter som eventuellt inverkar på erhållandet av eller giltigheten för ett tillstånd.

En läkare, sammanslutning och inrättning som avses i 2 mom. får trots sekretessbestämmelserna även utan en begäran underrätta Trafiksäkerhetsverket om sina misstankar om att den som ansöker om eller innehar ett tillstånd inte uppfyller de hälsomässiga förutsättningarna för tillståndet. Innan en anmälan görs ska den som ansöker om eller innehar ett tillstånd informeras om rätten att göra anmälan och om hälsotillståndets inverkan på funktionsförmågan hos dem som deltar i luftfartsverksamhet.

Av en anmälan enligt 3 mom. får framgå endast

1) att den som anmälan gäller eventuellt inte uppfyller de hälsokrav som uppställs i fråga om tillståndet, och

2) vilka ytterligare åtgärder läkaren föreslår för en närmare klarläggning av hälsotillståndet eller dess konsekvenser för funktionsförmågan.

Uppgifterna kan översändas med hjälp av en teknisk anslutning eller annars i elektronisk form.

51 §

Utländska certifikat

Utländska certifikat kan godkännas om de villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

Av de skäl som anges i 143 eller 144 § kan Trafiksäkerhetsverket bestämma att ett utländskt tillstånd som har godkänts i Finland inte berättigar till sådan verksamhet som avses i tillståndet inom finskt territorium, ombord på finska luftfartyg eller vid luftfart med stöd av ett drifttillstånd som har beviljats i Finland.

5 kap.

Allmänna krav som gäller flygverksamhet

52 §

Luftfartygs befälhavare

Luftfartyg, glidare och andra anordningar ska ha en befälhavare när de används för luftfart. Befälhavaren utses av ägaren, innehavaren eller operatören.

53 §

Certifikat, behörigheter och godkännanden samt medicinska intyg för flygbesättningen och piloter för fjärrstyrda luftfartyg

Medlemmarna av luftfartygets flygbesättning och de som styr fjärrstyrda luftfartyg ska ha

1) av Trafiksäkerhetsverket eller den i 163 § avsedda organisationen för sportflygverksamhet

beviljade eller godkända certifikat, behörigheter eller godkännanden som uppgiften kräver samt ett medicinskt intyg, eller

2) i en främmande stat utfärdade certifikat, behörigheter och godkännanden som uppgiften kräver och medicinska intyg, vilka i Finland, i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland, erkänns motsvara de som avses i 1 punkten.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på förare av luftfartyg och anordningar som avses i 9 § 2 mom.

Med avvikelse från 1 mom. 1 punkten behöver inte andra medlemmar av luftfartygets flygbesättning än luftfartygets befälhavare ha de certifikat, behörigheter eller godkännanden som uppgiften kräver när det gäller skolflygningar eller kontrollflygningar som hänför sig till erhållande av sådana certifikat, behörigheter eller godkännanden.

54 §

Flygelev

En flygelev får flyga ensam när

1) flyginstruktören ger tillstånd till detta och övervakar flygningen,

2) flygeleven vid ensamflygningen av ett flygplan, en helikopter, en autogiro och ett luftskepp är 16 år gammal och vid ensamflygningen av ett segelflygplan och en ballong är 14 år gammal, och

3) flygeleven har ett medicinskt intyg.

55 §

Luftfartygs och fjärrstyrningsplatsers besättning

Ett luftfartyg och dess fjärrstyrningsplats ska vara tryggt bemannade när luftfartyget används för luftfart. Ägaren, innehavaren eller operatören svarar för att fartyget är bemannat på ett tryggt sätt.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. och i 4 kap. meddelar Trafiksäkerhetsverket sådana närmare föreskrifter som förutsätts för flygsäkerheten

och som baserar sig på de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och på EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, kompletterade med undantag och tillägg av geografiska, klimatologiska och trafikmässiga skäl eller för att samordna internationell praxis med förhållandena i Finland, i fråga om följande:

- 1) luftfartygets befälhavare, flygbesättning och annan besättning samt fjärrstyrningsplatsens besättning som förutsätts för flyguppdraget,
- 2) certifikat, behörigheter, behörighetsbevis, rättigheter, godkännanden och medicinska intyg som krävs av flygbesättningen och av dem som styr fjärrstyrda luftfartyg,
- 3) utbildning och erfarenhet som krävs av besättningen,
- 4) maximala arbets- och flygtider samt minivilotider.

56 §

Befälhavarens myndighet

Luftfartygets befälhavare utövar den högsta myndigheten ombord. Befälhavaren kan tillfälligt ålägga en medlem av besättningen att utföra en annan syssla än den för vilken denne har anställts.

Om ordning, säkerhet eller något annat nödvändigt skäl kräver det har befälhavaren rätt att vägra ta ombord och av tvingande skäl före starten avlägsna eller, om flygningen påbörjats, vid den första lämpliga landningsplatsen landsätta en medlem av besättningen, passagerare eller gods.

57 §

Förberedelse och genomförande av flygningar

Innan en flygning börjar ska luftfartygets eller anordningens befälhavare försäkra sig om att luftfartyget är luftvärdigt eller att anordningen är luftvärdig och att flygningen även i övrigt har förberetts enligt gällande bestämmelser och föreskrifter.

Befälhavaren ska se till att flygningen genomförs på ett betryggande sätt och att bestämmelserna, föreskrifterna, villkoren enligt drifttillståndet, bruksflygtillståndet eller flygutbildningstillståndet och den av luftfartsmyndigheten godkända flyghandboken iakttas under flygningen.

Medlemmarna av besättningen, inklusive besättning vid fjärrstyrningsplatsen för fjärrstyrda luftfartyg och spanare, ska utföra de uppgifter som ålagts besättningen i flyghandboken och i drifttillståndet, bruksflygtillståndet eller flygutbildningstillståndet, om inte luftfartygets befälhavare bestämmer något annat om uppgiftsfördelningen.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela sådana närmare föreskrifter som säkerheten kräver och som baserar sig på de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen, på ECAC:s och Eurocontrols normer samt på bestämmelserna i EASA-förordningen och i de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den, kompletterade med undantag och tillägg av geografiska, klimatologiska och trafikmässiga skäl eller för att samordna internationell praxis med förhållandena i Finland, i fråga om följande:

- 1) planering av och förberedelser inför en flygning,
- 2) genomförande av en flygning och verksamhet under flygningen,
- 3) specialutrustning som krävs för den aktuella flygningen,
- 4) omedelbara åtgärder efter flygningen,
- 5) fallskärmshoppning,
- 6) avancerad flygning,
- 7) flygbogsering,
- 8) spridning av ämnen eller fällning av föremål, och
- 9) säker användning av luftfartyg som kan framföras på vatten.

58 §

Försorg om luftfartyg, passagerare och gods

Luftfartygets befälhavare och besättning är skyldiga att dra försorg om luftfartyget samt pas-

sagerare och gods som transporteras i fartyget. Om ett luftfartyg råkar i nöd, ska befälhavaren och besättningen med till buds stående medel skydda fartyget samt personer och gods ombord.

59 §

Passagerarnas skyldigheter på flygningar

Passagerarna får inte äventyra flygningens, besättningens eller passagerarnas säkerhet. Passagerarna ska följa de påbud som besättningen utfärdar för att upprätthålla säkerheten och ordningen under flygningen.

60 §

Ordning och tvångsmedel

Om ett luftfartyg är i fara eller om passagerarnas eller besättningens säkerhet annars kräver det, har luftfartygets befälhavare rätt att gripa eller visitera personer eller granska eller omhänderta gods för att återställa ordningen eller för att avvärja en fara som hotar säkerheten. Befälhavaren har för gripandet, visiteringen, granskningen eller omhändertagandet rätt att använda sådana nödvändiga maktmedel som utifrån en helhetsbedömning kan anses försvarliga med hänsyn till hur stor faran är och situationen också i övrigt. Varje medlem av besättningen är skyldig att utan särskild order ge befälhavaren behövligt bistånd. På uppmaning av befälhavaren eller en medlem av besättningen har också passagerarna rätt att ge sådant bistånd med iakttagande av anvisningar som ges av befälhavaren eller en medlem av besättningen. Medlemmarna av besättningen och passagerarna har rätt att vidta sådana förebyggande åtgärder som avses i detta moment utan befälhavarens uppmaning, om det är uppenbart att åtgärden är nödvändig för att skydda luftfartyget eller personer eller egendom ombord. Befälhavaren ska så snart som möjligt informeras om åtgärderna.

De medel som avses i 1 mom. får användas högst till dess att ärendet kan överföras på en behörig myndighet.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

61 §

Luftfartygs handlingar

I ett finskt luftfartyg ska följande handlingar finnas när det används för luftfart:

- 1) ett giltigt registreringsbevis,
- 2) ett giltigt luftvärdighetsbevis eller flygtillstånd som utfärdats med stöd av 38 §,
- 3) en utredning över luftfartygets obligatoriska försäkringsskydd,
- 4) de av luftfartygets typ och flygningen beroende övriga handlingar som behövs för en säker flygning och för myndigheternas tillsyn över flygningen.

I ett utländskt luftfartyg och ett luftfartyg som inte har registrerats ska följande handlingar finnas när det används för luftfart inom finskt territorium:

- 1) ett giltigt registreringsbevis som utfärdats i en stat som tillträtt Chicagokonventionen eller ett i 10 § 1 mom. avsett tillstånd av Trafiksäkerhetsverket att använda luftfartyget inom finskt territorium,
- 2) ett giltigt luftvärdighetsbevis enligt bilaga 8 till Chicagokonventionen eller ett av Trafiksäkerhetsverket erkänt flygtillstånd,
- 3) en utredning över luftfartygets obligatoriska försäkringsskydd,
- 4) de av luftfartygets typ och flygningen beroende övriga handlingar som behövs för en säker flygning och för myndigheternas tillsyn över flygningen.

Trafiksäkerhetsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om de handlingar som krävs för ett obemannat luftfartyg, med hänsyn till utvecklingen av den internationella lagstiftningen och Europeiska unionens lagstiftning. De handlingar som krävs för ett obemannat luftfartyg ska förvaras på fjärrstyrningsplatsen, om inte Trafiksäkerhetsverket bestämmer något annat.

6 kap.

**Kommersiell lufttransport och tillstånd till
luftfartsverksamhet i vissa fall**

62 §

Definitioner

I enlighet med unionslagstiftningen avses i detta kapitel med

1) *lufttrafikförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen,

2) *förordningen om luftfartsavtal med tredje-land* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 847/2004 om förhandling om och genomförande av luftfartsavtal mellan medlemsstater och tredje länder,

3) *kommersiell lufttransport* användning av luftfartyg mot betalning eller annan ersättning för transport av passagerare, gods eller post, inklusive rundflygningar,

4) *bruksflyg* användning av luftfartyg för specialuppdrag,

5) *bruksflygtillstånd* ett tillstånd med stöd av vilket tillståndshavaren kan bedriva bruksflyg,

6) *flygutbildningstillstånd* ett tillstånd att ge sådan flygutbildning eller teoretisk utbildning som hänför sig till skaffande av och fortsatt giltighet för certifikat, behörighetsbevis, behörigheter eller godkännanden för luftfartygs flygbesättning,

7) *flyguppvisningstillstånd* ett tillstånd med stöd av vilket tillståndshavaren får ordna en flyguppvisning,

8) *flygtävlingstillstånd* ett tillstånd med stöd av vilket tillståndshavaren får ordna en flygtävling,

9) *operativ licens* ett tillstånd med stöd av vilket den som innehar tillståndet mot betalning eller annan ersättning får utföra lufttransport av passagerare, post och gods,

10) *flyguppvisning* en i lagen om sammankomster (530/1999) avsedd offentlig tillställ-

ning vid vilken det ordnas luftfartsverksamhet inför publik,

11) *avancerad flygning* avsiktligt utförda manövrer med ett luftfartyg som innebär en plötslig förändring av dess läge, ett onormalt läge eller en onormal variation i hastighet, som inte krävs vid normal flygning eller vid utbildning för andra certifikat eller behörigheter än behörigheten för avancerad flygning,

12) *kommersiell trafik* all luftfartygstrafik som mot ersättning eller annan form av gottgörelse är tillgänglig för allmänheten eller, om den inte är tillgänglig för allmänheten, bedrivs i enlighet med ett avtal mellan en operatör och en kund, och som inte kontrolleras av kunden, och

13) *tillstånd för fjärrstyrd flygverksamhet* tillstånd som krävs för användning av obemannade luftfartyg som styrs från en fjärrstyrningsplats.

63 §

Operativ licens

Bestämmelser om operativ licens finns i lufttrafikförordningen. Operativ licens beviljas av Trafiksäkerhetsverket. Utöver vad som i lufttrafikförordningen föreskrivs om förutsättningar för beviljande av operativ licens krävs av sökanden gott anseende. Sökanden uppfyller inte kravet på gott anseende, om sökanden under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren till bötesstraff för allvarligt brott mot bestämmelser eller föreskrifter om anställningsförhållanden, näringsutövning, bokföring, skuldförhållanden, bedrivande av trafik eller trafiksäkerhet och gärningen visar att sökanden är uppenbart olämplig att bedriva flygtrafik. Gott anseende bevisas genom ett utlåtande av Rättsregistercentralen.

De luftfartyg som lufttrafikföretag använder ska registreras i luftfartygsregistret i Finland. I fråga om ett enskilt luftfartyg som ett lufttrafikföretag använder kan Trafiksäkerhetsverket tillåta att det registreras i en annan medlemsstat, om tillsynen över dess flygsäkerhet kan utövas på lämpligt sätt.

64 §

Flygtrafik på flygrutter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med start- och ändpunkt i Finland

För bedrivande av flygtrafik på flygrutter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med start- eller ändpunkt i Finland krävs en operativ licens som beviljats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Trafiksäkerhetsverket kan i enskilda fall eller på grundval av internationella förpliktelser som är bindande för Finland bevilja även andra än ovan avsedda innehavare av en operativ licens ett tillstånd att bedriva sådan trafik.

65 §

Allmän trafikplikt

Trafikverket beslutar om införande av allmän trafikplikt enligt artikel 16 i lufttrafikförordningen. På flygrutter som omfattas av allmän trafikplikt kan Trafikverket införa begränsningar enligt lufttrafikförordningen, om begränsningarna behövs för att trygga trafiken på flygrutterna.

66 §

Reguljär lufttrafik mellan Finland och tredjeländer

Trafiksäkerhetsverket beviljar flygruttsvisa trafiktillstånd för reguljär flygtrafik mellan Finland och tredjeländer.

Om inte något annat följer av 67 §, krävs för ett trafiktillstånd att

1) sökanden har en operativ licens enligt 63 § och är etablerad i Finland,

2) sökanden är ett bolag som utsetts av ett i 1 mom. avsett tredjeland och som uppfyller de villkor för bedrivande av trafik som ställts i luftfartsavtalet mellan Finland och tredjelandet i fråga, eller

3) sökanden är ett bolag som utsetts av ett i 1 mom. avsett tredjeland, har ett av en myndighet i det landet beviljat tillstånd som motsvarar

ett drifttillstånd enligt artikel 8.2 i EASA-förordningen och uppfyller de krav på flygbolag i tredjeländer som uppställs i denna lag och i Europeiska unionens förordningar samt att Kommunikationsministeriet anser att det med tanke på trafikpolitiken i Finland är motiverat att bevilja tillstånd.

Trafiksäkerhetsverket fastställer vid behov transportavgifterna, platsutbudet, tidtabellerna och övriga flygtrafiksvillkor för trafik enligt 1 mom.

67 §

Flygtrafik på flygrutter som omfattas av användningsbegränsningar

Trafiksäkerhetsverket beslutar vilken eller vilka av dem som ansökt om trafiktillstånd som får bedriva trafik på sådana flygrutter enligt 66 § som omfattas av användningsbegränsningar på basis av ett luftfartsavtal. Ett beslut om trafiktillstånd ska basera sig på en övergripande granskning, där hänsyn tas till passagerar- och godstrafikens behov, främjande av konkurrensen och en balanserad utveckling av flygtrafiken inom Europeiska unionen.

Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om beviljande av trafiktillstånd för de flygrutter som avses i 1 mom. och om de utredningar utifrån vilka de sökande jämförs.

68 §

Icke-reguljär lufttrafik mellan Finland och tredjeländer

Trafiksäkerhetsverket kan bevilja ett lufttrafikföretag från ett tredjeland ett sådant tillstånd att flyga i icke-reguljär trafik mellan Finland och tredjeländer som gäller enstaka flygningar eller en flygserie med flera flygningar. Tillstånd beviljas, om lufttrafikföretaget visar att dess drifttillstånd och operativa licens eller tillstånd som motsvarar dessa gör det möjligt att bedriva trafiken och att det förfogar över materiel som lämpar sig för adekvata flygningar.

Tillstånd kan vägras om det finns anledning att misstänka att

1) sökanden inte förmår bedriva trafiken med yrkesskicklighet och på ett betryggande sätt,

2) sökanden inte har tillräcklig ansvarsförsäkring för skador vid luftfart,

3) sökanden med hjälp av ett tillstånd försöker kringgå de krav på bedrivande av reguljär flygtrafik som föreskrivs i 66 och 67 §, eller

4) sökandens hemstat inte i sin tur skulle bevilja ett finskt lufttrafikföretag tillstånd.

Trafiksäkerhetsverket meddelar föreskrifter om förfarandet för ansökan om tillstånd enligt 1 mom. och om de handlingar med hjälp av vilka sökanden visar att tillståndsvillkoren uppfylls. Trafiksäkerhetsverket kan dessutom genom föreskrifter begränsa den andel som andra lufttransporter än de som säljs som en del av paketresor får utgöra av det totala platsutbudet på varje flygning, förutsatt att begränsningen baserar sig på internationell praxis som tillämpas allmänt i staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller på ömsesidighet.

I de föreskrifter som avses i 3 mom. ska i tillämpliga delar beaktas Europeiska unionens lagstiftning om bedrivande av icke-reguljär flygtrafik och dessutom

1) de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen,

2) ECAC:s rekommendationer,

3) internationell praxis till den del den allmänt tillämpas i medlemsstaterna.

Lufttrafikföretag som innehar en operativ licens som beviljats i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får bedriva icke-reguljär flygtrafik mellan Finland och tredjeländer utan något separat tillstånd.

Om innehavaren av ett trafiktillstånd som avses i 66 § kräver det, kan Trafiksäkerhetsverket dock förbjuda bedrivande av icke-reguljär flygtrafik enligt 5 mom., om det orsakar verksamheten enligt trafiktillståndet ekonomiska olägenheter som inte kan betraktas som obetydliga och lufttrafikföretaget kringgår begränsningarna för reguljär flygtrafik genom att bedriva icke-reguljär flygtrafik.

69 §

Flygtrafik över finskt territorium

Reguljär och icke-reguljär flygtrafik får bedrivas över finskt territorium utan separat tillstånd, om så har avtalats mellan Finland och lufttrafikföretagets hemstat på grundval av ett bilateralt eller multilateralt avtal.

I andra än de fall som avses i 1 mom. beviljar Trafiksäkerhetsverket tillstånd för flygtrafik över finskt territorium. Tillstånd beviljas för reguljär flygtrafik, enstaka flygningar eller en flygserie med flera flygningar. Tillstånd beviljas, om lufttrafikföretaget visar att dess drifttillstånd och operativa licens eller tillstånd som motsvarar dessa gör det möjligt att bedriva trafiken och att det förfogar över materiel som lämpar sig för adekvata flygningar.

Tillstånd kan vägras om det finns anledning att misstänka att

1) sökanden inte förmår bedriva trafiken med yrkesskicklighet och på ett betryggande sätt,

2) sökanden inte har tillräcklig ansvarsförsäkring för skador vid luftfart, eller

3) sökandens hemstat inte i sin tur skulle bevilja ett finskt lufttrafikföretag tillstånd.

70 §

Bruksflygtillstånd

För bruksflyg krävs ett bruksflygtillstånd av Trafiksäkerhetsverket. För att bruksflygtillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden har den organisation och personal som krävs för att bruksflyg ska kunna utföras på ett betryggande sätt och förfogar över materiel som lämpar sig för den planerade verksamheten. Det krävs inte något bruksflygtillstånd, om en verksamhetsutövare med hemort eller huvudsakligt driftställe i någon annan medlemsstat visar att verksamhetsutövaren uppfyller de krav i fråga om tillstånd och behörighet eller andra motsvarande krav som i den medlemsstaten ställs för motsvarande verksamhet. Trafiksäkerhetsverket kan dock ställa icke-diskriminerande villkor som behövs för säkerställande av säker verksamhet.

Bruksflygtillstånd krävs inte för följande flygningar när de genomförs i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter:

- 1) flygningar för bogsering av segelflygplan,
- 2) flygningar för fallskärmsbrottning,
- 3) flygningar för övervakning av skogsbränder,
- 4) statlig eller militär luftfart,
- 5) sporadiska efterspanings- och räddningsflygningar på begäran av en myndighet.

Trafiksäkerhetsverket kan tillåta att även annat bruksflyg än bruksflyg enligt 2 mom. får bedrivas utan tillstånd, om ett tillstånd inte behövs för att trygga säkerheten.

Trafiksäkerhetsverket meddelar de närmare föreskrifter om förutsättningarna för erhållande av bruksflygtillstånd som behövs för säker verksamhet med bruksflyg. Föreskrifterna kan gälla

- 1) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av bruksflygtillstånd,
- 2) materiel som används för den verksamhet som avses i bruksflygtillståndet,
- 3) drifthandböcker och förfaranden för innehavare av bruksflygtillstånd,
- 4) ekonomiska krav på innehavare av bruksflygtillstånd.

Bruksflygtillstånd ska beviljas, om sökanden uppfyller villkoren enligt denna paragraf och de villkor som föreskrivits med stöd av 4 mom. Bruksflygtillstånd beviljas för viss tid, vilken Trafiksäkerhetsverket bestämmer utifrån sökandens verksamhetsförutsättningar, de bestämmelser och föreskrifter som gäller verksamheten eller på någon annan motsvarande grund.

Med undantag för obemannade luftfartyg med en operativ massa understigande 150 kilogram, ska luftfartyg som används för bruksflyg registreras i luftfartygsregistret i Finland. Trafiksäkerhetsverket kan bevilja ett luftfartyg som registrerats i en annan medlemsstat bruksflygtillstånd, om tillsynen över dess flygsäkerhet kan utövas på ett ändamålsenligt sätt. Om inte något lämpligt i en medlemsstat registrerat luftfartyg står till förfogande för bruksflyg och om inte flygsäkerheten äventyras, kan Trafiksäkerhetsverket godkänna att ett luftfartyg som registrerats i luft-

fartygsregistret i ett tredjeland används. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om de förutsättningar under vilka ett sådant luftfartyg kan godkännas för bruksflygningsuppdrag.

71 §

Flygutbildningstillstånd

För flygutbildning och teoretisk utbildning som hänför sig till skaffande av och fortsatt giltighet för certifikat, behörighetsbevis, behörigheter och godkännanden för luftfartygs flygbesättning krävs ett flygutbildningstillstånd av Trafiksäkerhetsverket. För att flygutbildningstillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden har den organisation och personal som krävs för trygg och adekvat flygutbildning och förfogar över materiel, lokaler och läromedel som lämpar sig för den planerade verksamheten.

Trafiksäkerhetsverket meddelar de närmare föreskrifter om förutsättningarna för erhållande av flygutbildningstillstånd som behövs för säker flygutbildningsverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av flygutbildningstillstånd,
- 2) materiel, undervisningslokaler och övriga läromedel som används för den verksamhet som avses i ett flygutbildningstillstånd,
- 3) drifthandböcker, verksamhetsmetoder och utbildningsprogram för innehavare av flygutbildningstillstånd.

Flygutbildningstillstånd ska beviljas, om sökanden uppfyller villkoren enligt denna paragraf och de villkor som föreskrivits med stöd av 2 mom. Flygutbildningstillstånd beviljas för viss tid, vilken Trafiksäkerhetsverket bestämmer utifrån sökandens verksamhetsförutsättningar, de bestämmelser och föreskrifter som gäller verksamheten eller på någon annan motsvarande grund.

Trafiksäkerhetsverket kan bestämma att flygutbildningstillstånd inte behövs för ett visst slag av flygutbildning, om ett tillstånd inte behövs för att trygga säkerheten.

Trafiksäkerhetsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter om godkännande av utbildningsorganisationer för kabinbesättningen, med hänsyn till bestämmelserna i kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygande personal inom den civila luftfarten i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 och rådande praxis i Europa.

72 §

Flyguppvisningar och flygtävlingar

För ordnande av flyguppvisningar eller flygtävlingar krävs ett tillstånd av Trafiksäkerhetsverket när

- 1) evenemanget ordnas på en flygplats,
- 2) programmet omfattar avancerad flygning, eller
- 3) evenemanget har utländska deltagare.

För att tillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden har den organisation och personal som krävs för att uppvisningen eller tävlingen ska kunna genomföras på ett betryggande sätt. Dessutom förutsätts det att den materiel som används vid det evenemang som avses i tillståndet, de som uppträder vid flyguppvisningen eller tävlingsdeltagarna, flygprogrammen och säkerhetsarrangemangen vid evenemanget uppfyller kraven enligt gällande bestämmelser och föreskrifter.

Trafiksäkerhetsverket meddelar de närmare föreskrifter om förutsättningarna för erhållande av flyguppvisningstillstånd och flygtävlingstillstånd som behövs för att evenemangen ska kunna ordnas på ett betryggande sätt. Föreskrifterna kan gälla

- 1) dimensionering och yrkesskicklighet i fråga om organisation och personal för innehavare av flyguppvisningstillstånd eller flygtävlingsstillstånd,

- 2) materiel som används vid det evenemang som avses i flyguppvisningstillståndet eller flygtävlingstillståndet, personer som uppträder vid

flyguppvisningen, de uppträdandes flygprogram och tävlingsdeltagare, samt

- 3) verksamhetsmetoder för innehavare av flyguppvisningstillstånd eller flygtävlingstillstånd, säkerhetsarrangemang vid evenemangen samt arrangörens samverkan med flygtrafiktjänstorgan och andra myndigheter än luftfartsmyndigheterna.

Flyguppvisningstillstånd och flygtävlingsstillstånd ska beviljas, om sökanden uppfyller förutsättningarna enligt denna paragraf och de förutsättningar som föreskrivits med stöd av 3 mom. Flyguppvisningstillstånd och flygtävlingstillstånd beviljas särskilt för varje evenemang eller evenemangsserie.

Trafiksäkerhetsverket får meddela föreskrifter som behövs för att sådana flyguppvisningar och flygtävlingar som inte kräver separat tillstånd ska kunna ordnas på ett betryggande sätt. Föreskrifterna kan gälla anmälan om evenemanget, arrangörens ansvariga personer och verksamhetsmetoder, säkerhetsarrangemang vid evenemanget samt samverkan med flygtrafiktjänstorgan och andra myndigheter än luftfartsmyndigheterna.

73 §

Tillstånd för fjärrstyrd flygverksamhet

Trafiksäkerhetsverket beviljar tillstånd för fjärrstyrd flygverksamhet. För att tillstånd ska beviljas förutsätts det att sökanden har den personal som krävs för att bedriva säker fjärrstyrd flygverksamhet samt förfogar över materiel som lämpar sig för verksamheten och de anvisningar som gäller verksamheten.

74 §

Administrativa påföljder

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över de tillstånd som avses i detta kapitel finns i 14 kap.

7 kap.

Flygplatser och markutrustning

75 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *trafikflygplats* en flygplats med fasta flyginformations-, alarmerings-, flygrådgivnings- och flygkontrolltjänster,

2) *flygplats för lätta luftfartyg* en flygplats som används för flygverksamhet med segel- och motorsegelflygplan, luftskepp, varmluftsballonger och andra lätta luftfartyg som Trafiksäkerhetsverket anger närmare,

3) *annat område som tjänar luftfarten* ett område där det finns från flygplatsområdet avskilda byggnader, konstruktioner eller anordningar som tjänar luftfarten,

4) *intyg över godkännande av trafikflygplats* ett tillstånd som bekräftar att trafikflygplatsens operatör och dess personal har den yrkesskicklighet och organisation och de verksamhetsmetoder som krävs för att säkerställa att lufttrafiken är tillräckligt säker och att trafikflygplatsen stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter,

5) *tillstånd till drift av flygplats* ett tillstånd som bekräftar flygplatsens organisation och verksamhetsvillkor och dess överensstämmelse med gällande bestämmelser och föreskrifter,

6) *manöverområde* en del av flygplatsen som är avsedd för start, landning och taxning med luftfartyg och som inte hör till stationsplattan, och

7) *stationsplatta* en del av flygplatsen som är avsedd för lastning och lossning av passagerare, post och gods samt för tankning, uppställning eller underhåll av luftfartyg.

76 §

Användning av flygplatser och andra områden

För start och landning med luftfartyg får användas endast flygplatser eller sådana områden som avses i 2 mom. Förbudet att använda andra

områden gäller inte nödlägen, nödlandningar eller andra därmed jämförbara situationer och inte heller start och landning med obemannade luftfartyg eller militära helikoptrar, andra statliga helikoptrar eller, vid räddningsflygningar, handräckningsflygningar och operativa flygningar, med helikoptrar som används för efterspanings- och räddningsverksamhet. I fråga om användning av landningsområden på fartyg för start och landning med helikoptrar föreskrivs särskilt.

För start och landning med luftfartyg får tillfälligt användas ett öppet vattenområde samt med samtycke av områdets ägare eller innehavare något annat land- eller vattenområde, även om området inte särskilt har organiserats för ett sådant ändamål. Trafiksäkerhetsverket meddelar vid behov för säkerheten inom luftfarten behövliga föreskrifter om

1) tillfällig användning av land- och vattenområden,

2) dimensionering av och ytegenskaper hos områden som används av luftfartyg,

3) flyghinderbegränsningar,

4) andra omständigheter som påverkar säkerheten vid start och landning.

Bestämmelser om det samtycke av delägarlaget för ett samfällt mark- eller vattenområde som förutsätts för det tillstånd av mark- eller vattenområdets ägare eller innehavare som behövs för verksamhet enligt 2 mom. finns i lagen om samfälligheter (758/1989).

Om det krävs av hänsyn till flygsäkerheten eller för att trafiken ska kunna löpa smidigt eller av skäl som hänför sig försvaret eller för idkande av näring eller förebyggande av skadliga miljökonsekvenser, kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda användningen av andra områden än en flygplats eller begränsa användningen av ett område som avses i 2 mom. till luftfartygs starter och landningar. Trafiksäkerhetsverket ska höra den närings-, trafik- och miljöcentral som saken gäller samt vid behov andra myndigheter, om skälet till förbudet eller begränsningen är något annat än flygsäkerhet eller att trafiken ska kunna löpa smidigt.

77 §

Främjande av smidig flygtrafik

Trafiksäkerhetsverket ska göra upp och fastställa ett nationellt handlingsprogram för främjande av smidig flygtrafik och, i syfte att utveckla smidig flygtrafik, främja samordningen av verksamheten för de företag och myndigheter som regelbundet verkar på trafikflygplatserna.

I enlighet med det nationella handlingsprogrammet och Trafiksäkerhetsverkets driftsföreskrifter och föreskrifter av teknisk natur ska trafikflygplatsens operatör sörja för samordningen av verksamheten för de företag och myndigheter som regelbundet verkar på trafikflygplatsen.

78 §

Fördelning av ankomst- och avgångstider vid trafikflygplatser

Bestämmelser om fördelning av ankomst- och avgångstider vid trafikflygplatser finns i slotförordningen.

Om inte något annat bestäms i 3 mom. svarar Trafiksäkerhetsverket för de uppgifter som anges för medlemsstaterna i slotförordningen. Trafiksäkerhetsverket utser den tidtabellsanpassare eller samordnare som avses i artikel 4.1 i slotförordningen.

Trafikflygplatsens operatör ska

- 1) utföra den kapacitetsanalys som avses i artikel 3.3 i slotförordningen,
- 2) tillsätta den samordningskommitté som avses i artikel 5.1 i slotförordningen,
- 3) i enlighet med artikel 6.1 i slotförordningen fastställa de parametrar som används vid fördelning av ankomst- och avgångstider.

79 §

Byggnadstillstånd

För inrättande av en flygplats eller något annat område som tjänar luftfarten krävs byggnadstillstånd. Detsamma gäller ändringar av

flygplatser eller andra områden som tjänar luftfarten, när ändringarna kan ha konsekvenser för flygsäkerheten eller avsevärda konsekvenser för landskapsbilden. Trafiksäkerhetsverket beviljar byggnadstillstånd. Statsrådet kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som gäller byggnadstillstånd.

Byggnadstillstånd enligt detta kapitel krävs dock inte för reservlandningsplatser som inrättas för försvarsmaktens behov med tanke på krisförhållanden och övning inför sådana, för försvarsmaktens helikopterlandningsplatser eller flygplatser för lätta luftfartyg som används inom försvarsmaktens verksamhet med modellflygplan. Byggnadstillstånd krävs inte heller för helikopterlandningsplatser avsedda uteslutande för gränsbevakningsväsendet.

Om inte något annat följer av detta kapitel, iakttas vid inrättande eller ändring av en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten vad som bestäms om planläggning, miljötillstånd, bedömning av miljökonsekvenserna, byggande samt inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter. Om den miljökonsekvensbeskrivning som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) innehåller de uppgifter om miljökonsekvenser som behövs för tillämpningen av denna lag, krävs inte samma utredning en gång till. Av tillståndsbeslutet ska det framgå hur bedömningen enligt den lagen har beaktats.

Bestämmelserna om det åtgärdsstillstånd som avses i 126 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen ska inte tillämpas på inrättande av flygplatsområden och inte på byggande av radiofyrar för luftfart och radaranläggningar samt skyddskonstruktioner för dessa eller på byggande av andra sådana anordningar och konstruktioner som är nödvändiga för flygsäkerheten och en reguljär flygtrafik. För åtgärder på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten förutsätts inte heller ansökan om tillstånd för miljöåtgärder enligt 128 § i den lagen eller anmälan enligt 129 § i samma lag.

80 §

Hörande i samband med behandlingen av ärenden som gäller byggnadstillstånd

Innan tillstånd till byggande av en flygplats beviljas ska kommunen samt, enligt ärendets art, försvarsministeriet, miljöministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet ges tillfälle att avge utlåtande i ärendet.

Om ansökan om byggnadstillstånd avser byggande eller i 79 § avsedda ändringar av ett annat område som tjänar luftfarten än en flygplats eller konstruktioner och anordningar på en sådan, ska kommunen samt, enligt ärendets art, andra behöriga myndigheter och grannarna ges tillfälle att avge utlåtande i ärendet innan byggnadstillstånd beviljas.

81 §

Förutsättningar för beviljande av byggnadstillstånd

Byggnadstillstånd ska beviljas, om en flygplats eller ett annat område som tjänar luftfarten samt byggnader, konstruktioner och anordningar på flygplatsen eller området uppfyller kraven på flygsäkerhet och smidig trafik, och flygplatsen har beviljats ett miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014). Byggnadstillståndet kan förenas med villkor med hjälp av vilka flygsäkerheten och smidig trafik kan säkerställas. Ett byggnadstillstånd kan dock vägras av försvarsskäl.

Utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen meddelar Trafiksäkerhetsverket de närmare föreskrifter om förutsättningarna för byggnadstillstånd som behövs för säker och smidig flygverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

1) dimensionering av och egenskaper hos de områden som är avsedda att användas av luftfartyg,

2) flyghinderbegränsningar och märkning av flyghinder,

3) visuella markanordningar,

4) flygtrafiktjänster på flygplatser,

5) räddningsverksamhet på flygplatser,

6) luftfartsskydd,

7) övriga med 1–6 punkten jämförbara krav för säkerställande av säker och smidig flygtrafik.

Byggnadstillstånd beviljas för viss tid, minst fem år. Tillståndet kan återkallas, om de villkor som förenats med tillståndet inte iakttas eller om förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte längre uppfylls och om tillståndshavaren inte har avhjälpit bristerna inom en skälig tid som Trafiksäkerhetsverket bestämmer.

82 §

Intyg över godkännande av trafikflygplats

En trafikflygplats ska vara godkänd av Trafiksäkerhetsverket, om inte något annat föreskrivs nedan. I intyget över godkännande anges den trafik eller annan luftfart som trafikflygplatsen får användas till.

Användningen av en trafikflygplats som är i allmänt bruk ska vara tillåten på samma villkor för alla, om inte något annat föreskrivs i slotförordningen eller med stöd av den.

Intyg över godkännande krävs inte för en trafikflygplats som används uteslutande för militär luftfart eller statlig luftfart.

83 §

Förutsättningar för beviljande av intyg över godkännande av trafikflygplats

Ett intyg över godkännande ska beviljas, om sökanden visar att

1) trafikflygplatsen och dess områden, anordningar, system och verksamheter är förenliga med föreskrifterna,

2) trafikflygplatsens operatör och dess personal har den kompetens och erfarenhet som behövs för att driva trafikflygplatsen.

Utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen meddelar Trafiksäkerhetsverket de närmare föreskrifter om förutsättningarna för intyg över godkännande

som behövs för säker och smidig flygverksamhet. Föreskrifterna kan gälla

1) dimensionering av och egenskaper hos de områden som är avsedda att användas av luftfartyg,

2) anmälan av uppgifter som gäller trafikflygplatser,

3) flyghinderbegränsningar och märkning av flyghinder,

4) visuella markanordningar,

5) flygtrafiktjänster på trafikflygplatser,

6) ledning och övervakning av trafiken,

7) personalens utbildning och behörighet,

8) skötsel samt tekniskt genomförande av inspektioner,

9) snöborttagning och halkbekämpning,

10) räddningsverksamhet på trafikflygplatser,

11) tillfälliga arrangemang på trafikflygplatser,

12) fågelbekämpning och bekämpning av andra djur på flygplatser och i närheten av dem,

13) trafikflygplatsoperatörens drifthandbok,

14) trafikflygplatsoperatörens organisation och personalens kompetens,

15) trafikflygplatsoperatörens säkerhetsledningssystem,

16) övriga krav för säkerställande av säker flygtrafik.

Godkännande beviljas för viss tid eller tills vidare. Godkännandet gäller högst så länge som innehavaren av intyget har rätt att använda trafikflygplatsens land- eller vattenområde.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över godkännande och förutsättningarna för godkännande finns i 14 kap.

84 §

Tillstånd till drift av flygplats

För flygplatser för vilka det inte förutsätts ett sådant intyg över godkännande som avses i 82 § krävs tillstånd av Trafiksäkerhetsverket, om inte något annat föreskrivs nedan. I tillståndet fastställs flygplatsoperatören, vem som är flygplatschef och för hurdan trafik och annan luftfart flygplatsen får användas.

Tillstånd enligt 1 mom. krävs inte för drift av en flygplats som används uteslutande för militär luftfart eller statlig luftfart.

85 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd till drift av flygplats

Tillstånd till drift av flygplats ska beviljas, om sökanden har visat att flygplatsen uppfyller de villkor för byggnadstillstånd som avses i 81 § och att flygplatsoperatören har en organisation som gör det möjligt att driva flygplatsen på ett betryggande sätt. I fråga om beviljande av tillstånd till drift tillämpas 83 § 3 mom.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över tillstånd och uppfyllandet av förutsättningarna för tillstånd finns i 14 kap.

86 §

Flygplatser för lätta luftfartyg

Tillstånd behöver inte sökas för byggande och drift av flygplatser för lätta luftfartyg. Operatören för en sådan flygplats ska dock lämna anmälan till Trafiksäkerhetsverket 90 dagar innan byggandet inleds och 30 dagar innan flygplatsen tas i bruk. Trafiksäkerhetsverket meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som ska framgå av anmälan.

Trafiksäkerhetsverket kan i syfte att förhindra att flygsäkerheten äventyras eller att skadliga miljökonsekvenser uppstår eller av försvarsskäl förbjuda byggandet eller ibruktagandet av en flygplats för lätta luftfartyg eller ställa sådana villkor i fråga om flygsäkerheten, miljöskyddet och försvaret som behövs för byggandet och användningen av flygplatsen.

87 §

Godkännande av ibruktagandet av byggnader, konstruktioner och anordningar

Trafiksäkerhetsverkets godkännande krävs innan byggnader, konstruktioner och anordning-

ar på flygplatser och andra områden som tjänar luftfarten tas i bruk efter att de har byggts eller ändrats. Ett godkännande ska beviljas, om byggnaderna, konstruktionerna och anordningarna uppfyller kraven på flygsäkerhet och smidig trafik. Trafiksäkerhetsverkets godkännande krävs inte, om byggnaderna, konstruktionerna, anordningarna eller ändringarna inte påverkar flygsäkerheten eller stör en smidig trafik.

88 §

Förbud mot användning av flygplatser och begränsning av användningen

Flygplatsoperatören svarar för att flygplatsen stämmer överens med föreskrifterna under de servicetider som anmälts. För användningen av en flygplats för start, landning och taxning med ett luftfartyg under övriga tider svarar luftfartygets befälhavare.

Flygplatsoperatören ska förbjuda eller begränsa användning av flygplatsen eller ett annat område som tjänar luftfarten eller av byggnaderna, konstruktionerna eller anordningarna under både servicetider och andra tider, om den fått kännedom om att

- 1) den utrustning som enligt luftfartsföreskrifterna krävs på en flygplats inte är i skick,
- 2) manöverområdet eller stationsplattan på grund av tjällossning eller reparationsarbeten inte stämmer överens med föreskrifterna,
- 3) manöverområdet eller stationsplattan på grund av ett hinder inte stämmer överens med föreskrifterna,
- 4) det på flygplatsen ordnas ett evenemang som begränsar eller hindrar flygverksamheten, eller
- 5) det behövs av något annat med 1—4 punkten jämförbart vägande skäl.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela ett förbud eller en begränsning enligt 2 mom., om det anser att flygplatsoperatören inte har förfarit på det sätt som förutsätts i det momentet.

8 kap.

Marktjänster

89 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *marktjänster* de tjänster som utförs på en flygplats för en användare och som räknas upp i bilagan till marktjänstdirektivet, och

2) *egenhantering* en situation där den som transporterar passagerare, gods eller post med flyg skaffar sig en eller flera typer av marktjänster utan att ingå något kontrakt om detta med tredje man.

Transportörer betraktas inte som i 1 mom. 2 punkten avsedda tredje män i förhållande till varandra om den ena innehar en aktiemajoritet i den andra eller samma aktör innehar aktiemajoriteten i var och en av dem.

90 §

Tillhandahållande av marktjänster

Flygplatsoperatören får inte utan en grund som anges i denna paragraf begränsa tillhandahållandet av marktjänster eller egenhanteringen till den del marktjänstdirektivet ska tillämpas på tillhandahållandet av tjänster på flygplatsen. Flygplatsoperatören är skyldig att se till att bestämmelserna i artikel 16 i marktjänstdirektivet iakttas när flygplatsens konstruktioner och anordningar används för marktjänster och egenhantering och när denna användning organiseras.

Trafiksäkerhetsverket kan på flygplatsoperatörens ansökan begränsa tillhandahållandet av marktjänster eller egenhanteringen i enlighet med artikel 6, 7, 9 eller 15 i marktjänstdirektivet eller ålägga leverantörerna av marktjänster skyldigheter i fråga om offentlig service enligt artikel 15. En begränsning enligt artikel 9 gäller dock endast till den del den godkänns av Europeiska kommissionen enligt vad som bestäms i artikel 9.5. När Trafiksäkerhetsverket begränsar tillhandahållandet av marktjänster eller egen-

hanteringen i enlighet med artikel 6, 7, 9 eller 15 ska det förfara så som bestämmelserna i de nämnda artiklarna anger samt vid behov ordna ett urvalsförfarande för leverantörer av markttjänster i enlighet med artikel 11 i direktivet. Upplysningar om urvalsbesluten och om tillstånd som utan urval getts för tillhandahållande av markttjänster som omfattas av en begränsning ska lämnas på det sätt som bestäms i artikel 11.3 i markttjänstdirektivet.

I ärenden som gäller markttjänster ska flygplatsoperatören höra den användarkommitté som avses i 94 § och leverantörerna av markttjänster så som föreskrivs i artikel 13 i markttjänstdirektivet.

I enlighet med artikel 20 i markttjänstdirektivet kan Trafiksäkerhetsverket på grund av att ömsesidighet saknas begränsa de rättigheter som avses i direktivet när det är fråga om leverantörer av markttjänster och utövare av egenhantering från ett tredjeland.

Trafiksäkerhetsverket får meddela sådana närmare föreskrifter om markttjänster som behövs för säkerhet och smidighet. Föreskrifterna kan gälla markttjänstarrangemang, övergripande administrering av markttjänsterna och ansvarsfördelning för att markttjänsterna inte ska medföra fara för flygtrafiken.

91 §

Användning av flygplatsens centraliserade infrastrukturer

Trafiksäkerhetsverket kan på flygplatsoperatörens ansökan besluta att leverantörerna av markttjänster och de som är berättigade till egenhantering ska använda flygplatsens centraliserade infrastrukturer för ordnande av markttjänsterna. I detta fall tillämpas artikel 8 i markttjänstdirektivet.

92 §

Bokföringsmässig uppdelning samt kontroll av bokföringen över markttjänster

En leverantör av markttjänster ska göra en bokföringsmässig uppdelning mellan den verksamhet som är knuten till markttjänsterna och den övriga verksamheten samt på begäran till den kontrollant som Trafiksäkerhetsverket förordnat överlämna sin bokföring och de uppgifter som behövs för övervakningen av att den bokföringsmässiga uppdelningen iakttas.

Kontrollanten avger till Trafiksäkerhetsverket en berättelse om hur den bokföringsmässiga uppdelningen har genomförts. Trots sekretessen får Trafiksäkerhetsverket överlämna berättelsen till kommissionen och Konkurrens- och konsumentverket.

93 §

Säkerhetsledning som krävs av en leverantör av markttjänster

En leverantör av markttjänster ska förvalta och utveckla ett säkerhetsledningssystem med hjälp av vilket leverantören säkerställer säkerheten inom den egna verksamheten och främjar säkerheten på hela flygplatsen. Säkerhetsledningssystemet ska åtminstone innehålla uppgifter om

- 1) ansvarsfördelning och beslutsförfarande hos leverantören av markttjänster,
- 2) verksamhetens överensstämmelse med kraven,
- 3) underleverantörer och tillsynen över dem,
- 4) dokumenthantering,
- 5) rapportering om och behandling av händelser,
- 6) personalutbildning och annan personalutveckling, och
- 7) hanteringen av materiel.

Leverantören av markttjänster ska lämna in uppgifterna om sitt säkerhetsledningssystem till flygplatsoperatören och Trafiksäkerhetsverket.

94 §

Användarkommittén

Flygplatsoperatören svarar för att det för de trafikflygplatser som omfattas av marktjänstdirektivets tillämpningsområde inrättas en användarkommitté. Till kommittén kallas företrädare för trafikflygplatsens användare och av organisationer som företräder dessa användare. Användarkommittén ska bistå flygplatsoperatören vid ordnandet av marktjänster på trafikflygplatsen.

Användarkommittén ska själv göra upp sin arbetsordning som ska innehålla kommitténs arbetsmetoder och förfaringssätt samt kommitténs röstningsregler.

9 kap.

Luftfartsskydd

95 §

Kapitlets tillämpningsområde och allmänna bestämmelser

Bestämmelser om luftfartsskydd finns i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

I de fall som avses i artiklarna 4.4 och 6 i förordningen om skyddsregler kan Trafiksäkerhetsverket meddela föreskrifter om åtgärder som avviker från eller kompletterar förordningen om skyddsregler och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, om det är motiverat med hänsyn till de beräknade hoten, det allmänna säkerhetsläget eller särskilda problem i anslutning till den lokala tillämpningen av de åtgärder som avses i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den. Åtgärderna får dock inte innebära avvikelser från vad som föreskrivs i 97 § 2 mom. Trafiksäkerhetsverket ska underrätta Europeiska kommissionen om åtgärderna.

Trafiksäkerhetsverket meddelar vid behov närmare föreskrifter som förutsätts för luftfarts-

skyddet, med hänsyn till de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och de krav på nationella definitioner som ställs i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

96 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *flygplats* flygplatser som avses i förordningen om skyddsregler och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den,

2) *flygsida* rörelseområdet på en flygplats, angränsande mark och byggnader eller delar av dessa, till vilket tillträde är begränsat,

3) *luftfartsskydd* en kombination av åtgärder och personella och materiella resurser som syftar till att skydda den civila luftfarten mot olagliga handlingar som äventyrar skyddet av den civila luftfarten,

4) *behörighetskort* ett kort som ges de anställda vid en flygplats och dem som regelbundet rör sig på flygplatsen och som styrker identiteten och anger inom vilket område personen i fråga får röra sig,

5) *passerkort för fordon* ett fordonsspecifikt tillstånd som anger vilka områden fordonet får köra till.

97 §

Utförande av kontroller

Bestämmelser om hur säkerhetskontroller ska utföras finns i förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den. Säkerhetskontroller får utföras av personer som har genomgått den utbildning som avses i 98 § och som är godkända som säkerhetskontrollanter av Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket får meddela föreskrifter som kompletterar bestämmelserna i dessa förordningar.

Säkerhetskontrollerna ska utföras så att de inte medför onödiga olägenheter för de personer, varor eller objekt som ska kontrolleras. Kontrollerna får inte onödigt försvåra eller störa flygtrafiken eller den övriga verksamheten på flygplatsen.

98 §

Utbildning för luftfartsskydd

Utbildning för luftfartsskydd ges av en instruktör som godkänts av Trafiksäkerhetsverket.

99 §

Ansvar för skyddsåtgärder

Flygplatsoperatören svarar för genomförandet av de åtgärder och arrangemang som förutsätts på flygplatsen för luftfartsskyddet enligt förordningen om skyddsregler, de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den och detta kapitel, om det inte har föreskrivits att en myndighet, ett lufttrafikföretag eller någon annan verksamhetsutövare ska ansvara för detta.

100 §

Allmän begränsning av rörelsefriheten och andra begränsningar på vissa områden på flygplatser

Det är förbjudet att utan flygplatsoperatörens tillstånd röra sig och vistas på flygplatsens flygsida och behörighetsområden samt i de byggnader som är direkt anslutna till flygsidan, om tillträde till områdena och byggnaderna har hindrats genom stängsel eller andra konstruktioner och begränsningarna av rörelsefrihet och vistelse är tydligt markerade.

Det är förbjudet att fotografera eller filma säkerhetskontrollåtgärder på flygplatsen utan flygplatsoperatörens tillstånd, om förbudet anges tydligt.

101 §

Säkerhetsprövning

I förordningen om skyddsregler och i de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den föreskrivs om säkerhetsprövning av personer. Om någon av följande omständigheter framkommer vid säkerhetsprövningen, utgör de ett hinder för beviljande av tillträdesrätt enligt 102 §, behörighetskort enligt 103 § eller andra godkännanden och tillstånd som avses i förordningarna:

1) sökanden har dömts till fängelsestraff för brott som visar allmän likgiltighet för andras säkerhet, för narkotikabrott eller för tillhörighet till en organiserad kriminell sammanslutning,

2) sökanden har dömts till bötesstraff för överträdelse av bestämmelserna eller föreskrifterna om flygsäkerhet eller luftfartsskydd,

3) sökanden har genom sin tidigare verksamhet visat sådan allmän likgiltighet gentemot bestämmelserna eller föreskrifterna att det finns anledning att misstänka att sökanden inte förmår eller vill följa de bestämmelser och föreskrifter som krävs för uppgiften.

102 §

Tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden

Flygplatsoperatören beviljar tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden för personer som har ett giltigt skäl att befinna sig där. Anställda vid polisen, gränsbevakningsväsendet och Tullen har tillträde till flygplatsens flygsida och behörighetsområden på basis av sina tjänsteåligganden.

Flygplatsoperatören kan återkalla den tillträdesrätt som avses i 1 mom., om den används på ett sätt som äventyrar genomförandet av eller effektiviteten hos skyddsåtgärder enligt förordningen om skyddsregler eller detta kapitel. Flygplatsoperatören kan återkalla tillträdesrätten även om någon omständighet som avses i 101 § framkommer om tillståndshavaren under tillträdesrättens giltighetstid.

103 §

Behörighetskort och passerkort för fordon

Flygplatsoperatören beviljar flygplatsens behörighetskort och passerkort för fordon. Flygplatsoperatören kan ta ut en avgift för behörighetskort och passerkort för fordon som motsvarar kostnaderna för tillverkningen och hanteringen. Avgiften ska vara icke-diskriminerande.

Flygplatsoperatören kan återkalla ett behörighetskorts giltighet eller ett passerkort för fordon och kräva att korten återlämnas, om de används på ett sätt som äventyrar genomförandet av eller effektiviteten hos skyddsåtgärder enligt förordningen om skyddsregler eller detta kapitel.

Flygplatsoperatören kan även återkalla behörighetskortets giltighet om någon omständighet som avses i 101 § framkommer om kortets innehavare.

104 §

Utrustning som ska användas som stöd för luftfartsskyddet

Trafiksäkerhetsverket kan återkalla ett godkännande i enlighet med förordningen om skyddsregler av utrustning som ska användas som stöd för luftfartsskyddet, om det visar sig att utrustningen inte uppfyller de kriterier för godkännande som anges i förordningen och om inte utrustningen utan dröjsmål ändras så att den uppfyller kraven.

10 kap.

Luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst

105 §

Kapitlets tillämpningsområde och allmänna bestämmelser

Bestämmelser om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst finns i

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 om ramen för inrättande av det

gemensamma europeiska luftrummet (ramförordning),

2) förordningen om tillhandahållande av tjänster,

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 551/2004 om organisation och användning av det gemensamma europeiska luftrummet (förordning om luftrummet),

4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 552/2004 om driftskompatibiliteten hos det europeiska nätverket för flygledningstjänst (förordning om driftskompatibilitet),

5) de förordningar som kommissionen antagit med stöd av förordningarna i 1—4 punkten.

Utöver de förordningar som nämns i 1 mom. ska bestämmelserna i detta kapitel tillämpas i fråga om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst.

Utöver vad som föreskrivs annanstans i detta kapitel meddelar Trafiksäkerhetsverket sådana närmare föreskrifter om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst som förutsätts för säker och smidig luftfart och som baserar sig på de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt på Eurocontrols normer och rekommendationer. Trafiksäkerhetsverket meddelar också sådana kompletterande föreskrifter om luftrumsplanering, flygledningstjänst och flygtrafiktjänst som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning. Trafiksäkerhetsverket ska höra försvarsmakten om dessa föreskrifter till den del de hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för militär luftfart eller inrikesministeriet till den del de hänför sig till verksamhetsförutsättningarna för statlig luftfart. Bestämmelser om samordning av civil, militär och statlig luftfart för en flexibel användning av luftrummet utfärdas genom förordning av statsrådet.

106 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *gemensamt europeiskt luftrum* en helhet som baserar sig på de förordningar som nämns i 105 § 1 mom.,

2) *kontrollzon* ett kontrollerat luftrum som sträcker sig från mark- eller vattenytan upp till en fastställd övre gräns,

3) *terminalområde* ett kontrollområde i anslutning till en eller flera större flygplatser,

4) *luftrumsklass* ett luftrum med definierade gränser där flygningar av bestämda typer kan genomföras och där fastställda flygtrafikledningstjänster tillhandahålls och regler följs,

5) *flyginformationsregion* ett luftrum av definierad omfattning inom vilket flyginformations- och alarmeringstjänster tillhandahålls,

6) *luftrumsplanering* en planeringsfunktion som främst syftar till att maximera användningen av tillgängligt luftrum genom dynamisk tidsfördelning och, ibland, separering av luftrummet mellan olika kategorier av luftrumets användare utifrån kortsiktiga behov,

7) *strukturering av luftrummet* Trafiksäkerhetsverkets beslutsfattande i samband med vilket användningen av och strukturen för luftrummet fastställs,

8) *flygledningstjänst* den samlade luftburna och markbaserade flygtrafikledningstjänst, luftrumsplanering och flödesplanering som krävs för att säkerställa säkra och effektiva rörelser för luftfartyg under alla faser av flygningen,

9) *flygtrafiktjänst* flygtrafiklednings-, kommunikations-, navigations- och övervakningstjänst, flygvädertjänst och flygbriefingtjänst.

107 §

Samordning av civil och militär luftfart

För samordning av civil och militär luftfart i luftrummet tillämpas principerna i FUA-förordningen. Vid iakttagandet av principerna ska det säkerställas att aktörer inom militär luftfart och statlig luftfart kan utföra de uppgifter som föreskrivits för dem.

Kommunikationsministeriet och försvarsministeriet kommer överens om hur behoven inom den civila och den militära luftfarten ska beaktas vid luftrumsplanering och flygledningstjänst, när flygtrafiktjänster tillhandahålls samt vid förfaranden i samband med flexibel användning av luftrummet. Principerna för flexibel an-

vändning av luftrummet finns i den handbok som styr luftrumsplaneringen.

I samband med kommunikationsministeriet finns en delegation för luftrumsplanering med uppgift att bereda de ärenden som avses i 2 mom. mellan kommunikationsministeriets och försvarsministeriets förvaltningsområden. Statsrådet tillsätter delegationen, som består av representanter för den civila och den militära luftfarten, för tre år i sänder.

Närmare bestämmelser om uppgifter och sammansättning för delegationen för luftrumsplanering får utfärdas genom förordning av statsrådet.

108 §

Tillhandahållande av flygtrafikledningstjänst och flygvädertjänst

Statsrådet utser en leverantör av flygtrafikledningstjänst med ensamrätt inom hela eller en del av det luftrum som Finland ansvarar för. Innan leverantören av flygtrafikledningstjänst utses ska inrikesministeriet och försvarsministeriet höras och när leverantören utses ska hänsyn tas till särdragen hos de flygtrafikledningstjänster som tillhandahålls inom hela eller en del av luftrummet, en bibehållen hög säkerhetsnivå, effektiv användning av luftrummet och möjligheter att utföra uppgifter i anslutning till efterspanings- och räddningstjänst, territorialövervakning och sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen (1552/2011). Leverantören av flygtrafikledningstjänst utses så att detta förenas med villkor som gäller ändring, begränsning, tillfälligt avbrott och återkallande.

Statsrådet kan utse en leverantör av flygvädertjänst med ensamrätt inom hela eller en del av det luftrum som Finland ansvarar för. Innan leverantören av flygvädertjänst utses ska inrikesministeriet, försvarsministeriet och leverantören av flygtrafikledningstjänst höras. När leverantören av flygvädertjänst utses ska hänsyn tas till en bibehållen hög säkerhetsnivå och möjligheter att utföra uppgifter som hänför sig till efterspanings- och räddningstjänst, territorialöver-

vakning och krishantering. Leverantören av flygvädertjänst utses så att detta förenas med villkor som gäller ändring, begränsning, tillfälligt avbrott och återkallande.

Kommunikationsministeriet kan besluta att flygtrafiktjänst ska tillhandahållas endast på engelska inom hela eller en del av det luftrum som Finland ansvarar för, om det behövs för att trygga flygsäkerheten och smidig luftfart och för att förverkliga målen för det gemensamma europeiska luftrummet.

109 §

Strukturering av luftrummet och luftrumsplanering

Om inte något annat följer av 11 §, beslutar Trafiksäkerhetsverket om inrättande och ändring av luftrumsblock inom en del av det luftrum som Finland ansvarar för. Vid beslutsfattandet ska Trafiksäkerhetsverket ta hänsyn till smidig flygtrafik, försvarsaspekter, samordning av civil och militär luftfart samt lämpliga verksamhetsförutsättningar för statlig luftfart och förutsättningar för sportflygning.

Trafiksäkerhetsverket fastställer principerna för användning och strukturering av luftrummet samt meddelar närmare föreskrifter om en säker, effektiv och flexibel användning av luftrummet.

En i FUA-förordningen avsedd cell för luftrumsplanering i vars verksamhet både civila och militära aktörer deltar, är verksam i samband med en leverantör av flygtrafikledningstjänst som har utsetts enligt 108 §. Under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen svarar försvarsmakten för luftrumsplaneringen.

110 §

Flygförande

Leverantören av flygtrafikledningstjänst ansvarar för flygplatsens start- och ankomstvägar samt för flygförfarandena inom kontrollzonen och terminalområdet samt inom det luftrum där

flyginformationstjänst för flygplatsen tillhandahålls.

111 §

Avgifter för flygtrafiktjänst

Trafiksäkerhetsverket ska övervaka att avgifterna för flygtrafiktjänst bestäms i enlighet med artikel 15 i förordningen om tillhandahållande av tjänster.

Trafiksäkerhetsverket ska också övervaka att de avgifter som tas ut av den statliga och den militära luftfarten är skäligen och att 112 § iakttas vid prissättningen.

112 §

Flygtrafiktjänster som drivs, tillhandahålls och utvecklas för den statliga och den militära luftfartens uppgifter och prissättningen av tjänsterna

En leverantör av flygtrafikledningstjänst enligt 108 § driver, tillhandahåller och utvecklar flygtrafiktjänster i luftrumsblock för den civila, statliga och militära luftfartens behov. De avgifter som tas ut av statsluftfartyg och militära luftfartyg ska motsvara de avgifter som tas ut för tjänster som tillhandahålls luftfartyg inom den civila luftfarten, om det inte är fråga om en särskild tjänst eller om något annat inte har överenskommit om avgifterna. Leverantören av flygtrafikledningstjänst och representanter för den statliga och den militära luftfarten ska närmare komma överens om de tjänster som tillhandahålls den statliga och den militära luftfarten och om prissättningen av tjänsterna.

Med en särskild tjänst inom flygtrafiktjänsten avses i denna lag de flygtrafiktjänster som behövs på grund av de krav som statsluftfartygs och militära luftfartygs verksamhet ställer och

- 1) som tillhandahålls av endast en leverantör,
- 2) för vilka det inte har bestämts avgifter i enlighet med de allmänna tjänstevillkoren, och
- 3) som används endast av statsluftfartyg eller militära luftfartyg.

Närmare bestämmelser om de tjänster som hör till de särskilda tjänsterna inom flygtrafik-tjänsten får utfärdas genom förordning av stats-rådet.

De ersättningar som ska betalas för särskilda tjänster inom flygtrafiktjänsten ska vara skäligen beaktande av de särskilda kostnader som tjänsten orsakar och en skälig avkastning.

113 §

Certifikat, behörighetsbevis, behörigheter, godkännanden och medicinska intyg för flygtrafiktjänstpersonal

Flygledare och flygledarelever som utför flygkontrolluppgifter ska ha

1) av Trafiksäkerhetsverket beviljat eller godkänt certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett av en auktoriserad flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Trafiksäkerhetsverket beviljat medicinskt intyg, eller

2) ett i en främmande stat utfärdat certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett medicinskt intyg, vilka erkänns i Finland i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland.

AFIS-personal som tillhandahåller flyginformationstjänster på en flygplats ska ha

1) av Trafiksäkerhetsverket beviljat eller godkänt certifikat, de behörigheter och godkännanden som krävs för uppgiften samt ett medicinskt intyg,

2) ett i en främmande stat utfärdat certifikat eller motsvarande tillstånd, som Trafiksäkerhetsverket utifrån sin konsekvensbedömning godkänner som ett finskt tillstånd efter lokal utbildning,

3) ett medicinskt intyg som erkänns i Finland i enlighet med internationella förpliktelser som är bindande för Finland, eller

4) ett certifikat som avses i 1 mom.

Trafiksäkerhetsverket meddelar de närmare föreskrifter som förutsätts för flygsäkerheten utifrån de standarder som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med

stöd av den samt utifrån Eurocontrols bestämmelser, kompletterade med undantag och tillägg av geografiska, klimatologiska och trafikmässiga skäl eller för att samordna internationell praxis med förhållandena i Finland, i fråga om certifikat, behörigheter, behörighetsbevis, godkännanden och medicinska intyg som krävs av flygledare, flygledarelever och AFIS-personal.

114 §

Utbildning av flygtrafiktjänstpersonal

För tillhandahållande av utbildning som gäller certifikat för AFIS-personal krävs godkännande av Trafiksäkerhetsverket. Ett godkännande ska beviljas en sökande som har den yrkeskunniga personal som krävs för uppgifterna samt behövliga utbildningslokaler och utbildningshjälpmedel, ett utbildningsprogram och ett kvalitetssystem. Trafiksäkerhetsverket övervakar verksamheten inom de organisationer som ger utbildning.

Trafiksäkerhetsverket meddelar vid behov föreskrifter om utbildningen av och behörigheten för den tekniska personal inom flygtrafiktjänsten som arbetar i uppgifter som hänför sig till flygsäkerheten för flygtrafiktjänstens operativa system. När Trafiksäkerhetsverket bereder föreskrifterna ska det beakta de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt kraven i Europeiska unionens lagstiftning.

Trafiksäkerhetsverket godkänner behörighetssystemet för den tekniska personalen inom flygtrafiktjänsten. Ett godkännande ska beviljas, om systemet uppfyller de krav som ställts utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och utifrån Eurocontrols normer och rekommendationer. Trafiksäkerhetsverket ska övervaka verksamheten för den som ansvarar för behörighetssystemet.

För säkerställande av en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Trafiksäkerhetsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen och utifrån Europeiska unionens lagstiftning, närmare före-

skrifter om utbildningsorganisationerna enligt 1 mom. i fråga om

1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkeskicklighet,

2) utbildningsprogram, arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.

Bestämmelser om administrativa påföljder i samband med tillsyn över godkännanden som gäller utbildningsorganisationer finns i 14 kap.

115 §

Insamling av uppgifter som gäller förverkligandet av målen för det gemensamma europeiska luftrummet

Trafiksäkerhetsverket har rätt att trots sekretessbestämmelserna av leverantören av flygtrafiktjänst och försvarsmakten få de behövliga uppgifter som det enligt de förordningar av Europeiska unionen som avses i 105 § behöver för bedömning av hur målen för det gemensamma europeiska luftrummet har förverkligats och för rapportering om dem till Europeiska kommissionen.

116 §

Upptagningar inom flygtrafiktjänsten

Leverantörer av flygtrafiktjänster ska se till att lägesbilder av trafiken och flygtrafiktjänstens tele- och radiokommunikation upptas och förvaras så att de är skyddade mot obehörig insyn.

Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om upptagningssätt och bevaringstider för upptagningarna med beaktande av behoven av att utreda luftfartsolyckor, tillbud och händelser, den upptagningsteknik som används och motsvarande omständigheter. Uppgifter om färdplan och lägesbild kan trots personuppgiftslagen utlämnas till en cell för luftrumsplanering och en leverantör av flygtrafikledningstjänst i en annan stat eller organisation, om internationella standarder och internationell praxis kräver detta, dock med beaktande av försvarets behov. Till den del upptagningarna innehåller

personuppgifter, ska i fråga om insamling, registrering, lagring och avförande av uppgifter tillämpas kraven i personuppgiftslagen. Leverantören av flygtrafiktjänst ska minst vart femte år bedöma behovet att avföra uppgifter ur registret.

Om inte något annat följer av annan lagstiftning, får upptagningarna användas uteslutande för undersökning av olyckor, tillbud och motsvarande situationer och för flygtrafiktjänstleverantörens eget flygsäkerhetsarbete. Upptagningar av lägesbilder av trafiken får dessutom användas för miljökonsekvensbedömning och planering av luftrummet.

11 kap.

Luftfartsolyckor, efterspanings- och räddningstjänst för luftfart, tillbud och händelser

117 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *efterspanings- och räddningstjänst för luftfart* åtgärder för att lokalisera och undsätta ett luftfartyg som är nödställt, försvunnet eller utsatt för hotande fara eller har drabbats av en olycka så att räddningsmyndigheterna kan inleda insatser för att rädda luftfartyget och människorna i det,

2) *nödpositionering* identifierings- och lokaliseringssuppgifter som anger läget för den terminalutrustning och anslutning som innehas av en efterspanad användare, när en myndighet har grundad anledning att anta att föremålet för efterspaningen befinner sig i uppenbar nöd eller i omedelbar fara och när lokaliseringståtgärden inte tål dröjsmål,

3) *allvarligt tillbud* sådant allvarligt tillbud som avses i bilaga 13 till Chicagokonventionen, och

4) *händelse* information om sådana tillbud, driftsavbrott, defekter, fel eller andra avvikande omständigheter i anslutning till framförande av ett luftfartyg och i anslutning till luftfartens verksamheter och tjänster som äventyrar eller

skulle ha kunnat äventyra säkerheten för luftfartyget, för personerna ombord eller för vilka andra personer som helst.

118 §

Rapportering av luftfartsolyckor och tillbud

Trafiksäkerhetsverket ska underrättas om olyckor och allvarliga tillbud. Trafiksäkerhetsverket meddelar föreskrifter om hur rapporteringen ska göras.

Bestämmelser om anmälan av olyckor och tillbud till Olycksutredningscentralen finns i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011).

Bestämmelser om anmälan av ärenden som hänför sig till sjöräddningslagens tillämpningsområde till sjöräddningens ledningscentral finns i sjöräddningslagen (1145/2001).

119 §

Utredning av luftfartsolyckor

Olycksutredningscentralen utreder olyckor och tillbud inom luftfarten i enlighet med det som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 996/2010 om utredning och förebyggande av olyckor och tillbud inom civil luftfart och om upphävande av direktiv 94/56/EG samt i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser föreskrivs om utredning.

Den militära luftfartsmyndigheten utreder militära luftfartsolyckor i enlighet med det som i lagen om utredning av militära luftfartsolyckor (526/2011) föreskrivs om utredning.

120 §

Undersökning som ordnas av Trafiksäkerhetsverket

Trafiksäkerhetsverket undersöker andra med civil luftfart förknippade tillbud och händelser än de som avses i 119 §, om undersökningen behövs för att främja flygsäkerheten.

Trafiksäkerhetsverket kan anlita utomstående experter vid undersökningen.

121 §

Efterspanings- och räddningstjänst för luftfart

Statsrådet utser en leverantör av flygtrafikledningstjänst som sörjer för att efterspanings- och räddningstjänst för luftfart ordnas.

Statsrådet tillsätter en delegation som samordnar samarbetet mellan leverantören av efterspanings- och räddningstjänst för luftfart och olika myndigheter.

Trafiksäkerhetsverket

1) meddelar utifrån standarderna om efterspanings- och räddningstjänst för luftfart i Chicago-konventionen föreskrifter om förfaranden och praxis som tillämpas i efterspanings- och räddningstjänst för luftfart,

2) övervakar att denna lag, föreskrifter som meddelats med stöd av den samt internationella avtal iakttas vid efterspanings- och räddningstjänst för luftfart.

Utifrån den i 2 mom. avsedda delegationens arbete och de standarder som avses i 3 mom. 1 punkten ska Trafiksäkerhetsverket samordna arbetsfördelningen mellan olika räddningsmyndigheter och leverantören när det gäller ordnandet av efterspanings- och räddningstjänst för luftfart samt meddela behövliga föreskrifter om efterspanings- och räddningstjänst för luftfart. I detta arbete kan Trafiksäkerhetsverket som hjälp anlita den delegation som avses i 2 mom.

För uppdrag inom efterspanings- och räddningstjänst för luftfart betalas ersättning som motsvarar självkostnadsvärdet för tillhandahållandet av den. Närmare bestämmelser om ersättningen utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Ägaren, innehavaren eller operatören av ett luftfartyg eller den som tjänstgör ombord på ett luftfartyg eller på en flygplats eller vid någon annan anläggning för luftfart ska delta i efterspanings- och räddningstjänst för luftfart och i flygräddningsövningar, om denne inte kan lägga fram ett giltigt hinder. För person- eller egendomsskador som under efterspanings- och räddningstjänst för luftfart vållats den som ålagts att delta i tjänsten ska av statens medel betalas er-

sättning enligt 5 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

122 §

Register över automatiska nödradiosändare

För inledande av efterspanings- och räddningstjänster ska Kommunikationsverket föra ett register över automatiska nödradiosändare.

I registret över automatiska nödradiosändare ska följande uppgifter om luftfartyg införas:

- 1) namn och kontaktuppgifter avseende ägaren och operatören,
- 2) namn och kontaktuppgifter för andra som utsetts till kontaktpersoner i händelse av efterspaning och räddning,
- 3) den automatiska nödradiosändarens identifieringskod, som ska vara kodad med ett av Trafiksäkerhetsverket förutsatt protokoll enligt en sådan standard som avses i Chicagokonventionen, och uppgifter om sändarens tillverkning och typgodkännande,
- 4) den automatiska nödradiosändarens art,
- 5) tillverkaren och typen,
- 6) registreringsbeteckningen,
- 7) hemflygplatsen,
- 8) det maximala passagerarantalet,
- 9) färgen,
- 10) radioutrustningen.

I registret över automatiska nödradiosändare får även införas andra uppgifter om luftfartyget enligt internationella standarder och internationell praxis.

Genom förordning av statsrådet får det vid behov utfärdas närmare bestämmelser om införande av uppgifter enligt 2 och 3 mom. i registret, om internationella förpliktelser som gäller Finland, allmänt använda internationella standarder, registrets syfte, genomförandet av räddningsverksamheten, den tekniska utvecklingen eller motsvarande omständigheter kräver det. Trots bestämmelserna om sekretess har Kommunikationsverket för registerföringen rätt att av Trafiksäkerhetsverket få de uppgifter som avses i 2 och 3 mom. ur luftfartygsregistret.

Luftfartygets ägare och operatör ska underrätta den registeransvarige om sådana uppgifter

som avses i denna paragraf och förändringar i dem och som inte ska anmälas till luftfartygsregistret, och anmälan ska åtföljas av en utredning som är tillräcklig för att specificera och verifiera uppgifterna.

Personuppgifter ska avföras ur registret tre år efter utgången av det år då uppgifterna om ett luftfartygs automatiska nödradiosändare har avförts ur registret på begäran av luftfartygets ägare, innehavare eller operatör. Till övriga delar ska behovet av bevarande av personuppgifter i registret bedömas minst vart femte år från det att de infördes.

Uppgifter ur registret över automatiska nödradiosändare får lämnas ut endast till myndigheter som avses i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet för fullgörande av uppgifter som föreskrivs i lag eller föreskrivs eller bestäms med stöd av lag.

På behandlingen av personuppgifter som införts i registret över automatiska nödradiosändare tillämpas i övrigt bestämmelserna i personuppgiftslagen.

123 §

Påträffande av luftfartyg eller delar av luftfartyg

Den som påträffar ett luftfartyg, en del av ett luftfartyg eller gods som transporterats med luftfartyg, under omständigheter där det finns anledning att misstänka att en olycka har inträffat, ska alltid anmäla fyndet till nödcentralen. Anmälan kan också göras till flygräddningscentralen, polisen eller, om fyndplatsen är ett havsområde, till sjöräddningens ledningscentral. Ett påträffat föremål får inte flyttas utan tillstånd av den myndighet som undersöker saken, om det inte finns vägande skäl.

I fråga om annat hittegods enligt 1 mom. än luftfartyg eller en del av ett luftfartyg gäller i övrigt hittegodslagen (778/1988). En myndighet kan dock överlämna hittegods till den som har rätt till det, även om hittelön eller kostnadsersättning enligt hittegodslagen inte har betalats.

124 §

Borttransport av vrak

Efter att ha hört undersökningsmyndigheten kan Trafiksäkerhetsverket förelägga ägaren, innehavaren eller operatören att bortskaffa ett luftfartyg, en del av luftfartyget eller gods som har funnits ombord på luftfartyget från olycks- eller undersökningsplatsen.

125 §

Rapportering av händelser

Utöver vad som bestäms i Europeiska unionens lagstiftning ska de som bedriver luftfartsverksamhet, deras anställda och de som utför uppgifter som påverkar flygsäkerheten underrätta Trafiksäkerhetsverket om sådana tillbud, driftsavbrott, defekter, fel eller andra avvikande omständigheter i anslutning till framförande, underhåll, reparation och tillverkning av ett luftfartyg och i anslutning till verksamheterna och flygtrafiktjänsterna på en flygplats som äventyrar eller utan ingripande kan äventyra säkerheten för ett luftfartyg, personerna ombord eller för vilka andra personer som helst.

Följande personer ska rapportera om händelser som avses i 1 mom.:

- 1) luftfartygs ägare, innehavare, operatörer eller befälhavare,
- 2) innehavare av tillstånd eller godkännanden som berättigar till luftfartsverksamhet,
- 3) innehavare av certifikat eller behörighetsbevis,
- 4) de som utför sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten.

Trafiksäkerhetsverket meddelar de närmare föreskrifter om rapportering av händelser som baserar sig på förteckningen över exempel i bilagorna I och II till händelsedirektivet och på kommissionens förordning (EG) nr 1330/2007 om genomförandebestämmelser för spridning till berörda parter av information om händelser inom civil luftfart, i enlighet med artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv

2003/42/EG samt som annars förutsätts för flygsäkerhetsarbetet.

126 §

Registrering av rapporter om händelser

Trafiksäkerhetsverket ska registrera rapporter om olyckor, allvarliga tillbud och händelser i sin databas så som föreskrivs i den i 125 § nämnda förordning som gäller spridning av information om händelser.

127 §

Utbyte av information om händelser

Trafiksäkerhetsverket ska ställa säkerhetsinformation som införts i olycks- och händelsedatabaserna till förfogande för de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater och för kommissionen så som föreskrivs i artikel 6 i händelsedirektivet.

Bestämmelser om sekretess för information om händelser finns i 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Trafiksäkerhetsverket kan dessutom hemlighålla omständigheter som gäller information om händelser, när utlämnande av uppgifter om omständigheterna skulle äventyra möjligheterna att få information i fortsättningen.

128 §

Användning av information om händelser

En myndighet får inte vidta rättsliga åtgärder på grund av oöverlagda eller oavsiktliga överträdelser som myndigheten får kännedom om bara på grund av att de har rapporterats med anledning av kravet i 125 §, om det inte är fråga om en sådan försummelse av skyldigheter som kan betraktas som grov oaktsamhet eller ett förfarande som är straffbart enligt strafflagen.

Verksamhetsutövare får inte bemöta en sådan anställd på ett diskriminerande sätt som lämnar in en rapport om ett eventuellt tillbud som han eller hon känner till.

12 kap.

Driftsrestriktioner vid flygplatser av bullerskäl

129 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *direktivet om bullerkontroll* Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/30/EG om regler och förfaranden för att av bullerskäl införa driftsrestriktioner vid flygplatser i gemenskapen,

2) *jetplan* civila jetdrivna underljudsflygplan som har en högsta tillåten startmassa på 34 000 kilogram eller mer eller för vilka den godkända passagerarkapaciteten är mer än 19 passagerare, med undantag av sittplatser avsedda endast för besättningen,

3) *jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal* jetplan som överskrider certifieringsgränserna i volym I, andra delen, kapitel 3 i bilaga 16 till Chicagokonventionen med en sammanlagd avvikelse på högst 5 EPNdB (Effective Perceived Noise in decibels); med sammanlagd avvikelse avses här det värde i EPNdB som erhålls genom summering av skillnaderna mellan certifierad nivå på bullerutsläpp och högsta tillåtna bullernivå vid de tre referenspunkter för bullermätningen som fastställs i volym I, andra delen, kapitel 3 i bilaga 16 till konventionen,

4) *bullerområde* ett område där dygnets genomsnittliga bullernivå av flygtrafiken på flygplatsen enligt kalkylerade utredningar överstiger 55 dB(A),

5) *god avvägning* åtgärder för bekämpning och minskning av flygbullret vid källan samt genom markanvändningsplanering, förfaranden för drift med minsta möjliga buller och driftsrestriktioner.

130 §

Driftsrestriktionernas tillämpningsområde och innehåll

För att förebygga bullerolägenheter kan Trafiksäkerhetsverket i enlighet med 131—133 § införa driftsrestriktioner vid en flygplats där det sammanlagda antalet starter och landningar med jetplan under de tre senaste kalenderåren i medeltal uppgått till fler än 50 000 per år. Driftsrestriktionerna kan gälla jetplans tillträde till flygplatsen, trafikförbud för jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal och tider för trafik med jetplan.

131 §

Principer som gäller driftsrestriktioner

När behovet och omfattningen av driftsrestriktioner övervägs ska en god avvägning tillämpas vid utvärderingen av åtgärderna för bullerbekämpning och konsekvenserna av dem. När driftsrestriktioner införs ska hänsyn tas till de kostnader som de medför, restriktionernas nödvändighet när det gäller bullerbekämpningen, flygplatsens särdrag samt att driftsrestriktionerna inte diskriminerar vissa lufttrafikföretag eller tillverkare av luftfartyg på grund av att de kommer från vissa stater eller på andra grunder. Driftsrestriktioner som utgår från ett jetplans prestanda ska basera sig på det buller jetplanet orsakar i enlighet med definitionen i det certifieringsförfarande som fastställs i volym I i bilaga 16 till Chicagokonventionen.

132 §

Bedömning av behovet av driftsrestriktioner

Innan driftsrestriktioner införs vid en flygplats ska flygplatsoperatören göra en bedömning av behovet av dem. Vid bedömningen ska

1) de aktuella förhållandena vid flygplatsen utredas,

2) eventuella effekter om inga ytterligare åtgärder för bullerbekämpning vidtas uppskattas,

3) behovet av kompletterande åtgärder för bullerbekämpning bedömas.

Av bedömningen ska framgå de faktorer som avses i bilaga II till direktivet om bullerkontroll.

En bedömning av behovet av driftsrestriktioner behövs emellertid inte, om

1) uppgifter som motsvarar dem som fås genom bedömningen ingår i den bedömning av miljökonsekvenserna vid flygplatsen som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,

2) det har gått mindre än fem år sedan den senaste bedömningen, eller

3) avsikten är att göra en mindre ändring i en gällande driftsrestriktion och ändringen inte har någon betydande inverkan på lufttrafikföretagens kostnader vid flygplatsen.

Trafiksäkerhetsverket ska begära utlåtande i saken av kommunerna inom flygplatsens bullerområde samt av närings-, trafik- och miljöcentralen.

133 §

Särskilda driftsrestriktioner för jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal

Konstateras andra slags driftsrestriktioner vara otillräckliga enligt den bedömning som avses i 132 §, kan Trafiksäkerhetsverket på flygplatser förbjuda eller begränsa trafik med jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal.

Innan ett förbud som avses i 1 mom. träder i kraft ska trafiken begränsas på det sättet att jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal endast får använda flygturer som motsvarar det föregående årets flygturer. Begränsningen träder i kraft tidigast sex månader efter det att beslutet om förbudet har trätt i kraft.

Efter det att den begränsning som avses i 2 mom. har trätt i kraft ska trafiken med jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal begränsas så att antalet plan minskar med 20 procent om året tills trafiken helt har upphört. Begränsningen får träda i kraft tidigast sex månader efter det att den begränsning som avses i 2 mom. har trätt i kraft.

134 §

Underrättelse om driftsrestriktioner

De begränsningar som avses i 133 § ska anmälas i enlighet med artikel 11 i direktivet om bullerkontroll.

135 §

Undantag från driftsrestriktioner

Trafiksäkerhetsverket kan medge undantag från driftsrestriktionerna enligt detta kapitel på ansökan av flygplatsoperatören eller ägaren, innehavaren eller operatören av ett jetplan som uppfyller bullernormen med liten marginal, om det är fråga om

1) enstaka starter eller landningar på eller kortvarig exceptionell trafik till flygplatsen, eller

2) en enstaka landning med jetplanet på flygplatsen för modifieringsarbeten, reparationer eller underhåll och den start från flygplatsen som sker efter detta.

13 kap.

Skadeståndsansvar och försäkringar

136 §

Skadeståndsansvar

På skadeståndsansvar för en skada som har inträffat vid luftfart tillämpas skadeståndslagen, med de undantag som anges nedan.

Ett luftfartygs ägare, innehavare och operatör ansvarar oberoende av eventuell oaktsamhet solidariskt för en skada som användningen av luftfartyget för luftfart vållar personer eller egendom som inte transporteras i luftfartyget. Den som innehar rätt till luftfartyget genom äganderättsförbehåll eller som i fråga om luftfartyget innehar någon annan säkerhetsrätt grundad på ägande eller den som hyr ut luftfartyget är dock inte ansvarig enligt detta moment, förutsatt att uppgifter om luftfartygets operatör har införts i luftfartygsregistret.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte på en skada som användningen av ett luftfartyg för luftfart vållar ett annat luftfartyg, som när skadan inträffar också används för luftfart, eller personer eller egendom som transporteras i ett sådant luftfartyg. Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte heller om ett luftfartyg har använts olovligt när en skada inträffar. En skada som har vållats någon annan än luftfartygets ägare, innehavare eller operatör ska då ersättas av luftfartygets ansvarsförsäkring till den del den som vållat skadan inte förmår ersätta den.

I fråga om skadeståndsansvaret för en skada som användningen av ett luftfartyg för luftfart vållar en person eller egendom som transporteras i samma luftfartyg föreskrivs särskilt.

137 §

Skadeståndsansvar för samordnare för flygplatser

Skadeståndsansvar för samordnare som avses i slottförordningen fastställs enligt skadeståndslagen. En samordnare ansvarar dock bara för de skador som han eller hon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet vållar vid utförandet av sina uppgifter enligt den förordningen.

138 §

Försäkringar

Bestämmelser om försäkringar i händelse av skador vid luftfart finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 785/2004 om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer (*förordningen om luftfartsförsäkring*) samt i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1035/2011 om gemensamma krav för tillhandahållande av flygtrafiktjänster och om ändring av förordningarna (EG) nr 482/2008 och (EU) nr 691/2010. Bestämmelserna i 139 § ska tillämpas till den del dessa förordningar inte är tillämpliga eller till den del det i förordningarna inte finns några bestämmelser om omständigheter som hänför sig till försäkring.

139 §

Nationella försäkringskrav

Villkoren i en ansvarsförsäkring för ett finskt luftfartyg eller ett luftfartyg som används av en innehavare av finskt drifttillstånd, bruksflygtillstånd eller flygutbildningstillstånd får inte möjliggöra att försäkringen avbryts innan försäkringsperioden löper ut eller avbrottet anmäls till Trafiksäkerhetsverket.

I fråga om luftfartyg vars högsta godkända startmassa är 2 700 kilogram eller mindre och som används vid icke-kommersiell drift ska försäkringsbeloppet av den ansvarsförsäkring som krävs för personskador per passagerare uppgå till minst hälften av det allmänna minimiförsäkringsskyddet för passagerare enligt artikel 6.1 i förordningen om luftfartsförsäkring, dock minst till det lägsta belopp som anges i den nämnda punkten och som gäller luftfartyg som avses i detta moment.

För ett luftfartyg som används för grundläggande flygutbildning ska det i händelse av personskador för flygeleven och flyginstruktören tecknas en olycksfallsförsäkring för varje sittplats där minimiförsäkringsbeloppet är minst tio procent av det allmänna minimiförsäkringsskyddet för passagerare som avses i 2 mom. Försäkringsskyddet för flyginstruktören kan också ordnas genom olycksfallsförsäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948).

14 kap.

Administrativa påföljder som gäller tillstånd och godkännanden

140 §

Tillämpningsområde

Vad som i detta kapitel föreskrivs om tillstånd gäller sådana certifikat, behörigheter, behörighetsbevis och godkännanden som beviljas personer liksom tillstånd och godkännanden som beviljas organisationer.

Detta kapitel tillämpas om det inte i Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs något annat om administrativa påföljder som gäller tillstånd.

Bestämmelser om återkallande av den tillträdesrätt som flygplatsoperatören beviljat till flygplatsens flygsida och behörighetsområden samt återkallande av flygplatsens behörighetskort och passerkort för fordon finns i 9 kap.

141 §

Åtgärder för ingripande i tillstånd som beviljats personer

Trafiksäkerhetsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 142—145 § i fråga om personer som har

- 1) flygcertifikat jämte behörigheter,
- 2) certifikat för underhållspersonal,
- 3) certifikat jämte behörigheter för flygtrafik-tjänstpersonal,
- 4) medicinskt intyg,
- 5) certifikat för flygläkare,
- 6) kabinbesättningsintyg eller medicinsk rapport för kabinbesättning,
- 7) godkännande för flygkontrollant,
- 8) godkännande för person som ger range-ringssignaler åt luftfartyg,
- 9) godkännande för säkerhetskontrollant,
- 10) godkännande för säkerhetsutbildare inom civil luftfart,
- 11) godkännande för validerare för luftfartsskydd i EU, eller
- 12) certifikat jämte behörigheter för pilot för fjärrstyrt luftfartyg.

Med avvikelse från 1 mom. är chefen för den enhet som ansvarar för polisverksamheten behörig myndighet i fråga om godkännanden för säkerhetskontrollanter som beviljats polismän, kommandören för en gränsbevaknings- eller sjöbevakningssektion behörig myndighet i fråga om godkännanden för säkerhetskontrollanter som beviljats gränsbevakningsmän och Tullen behörig myndighet i fråga om godkännande för säkerhetskontrollanter som beviljats tullmän.

142 §

Anmärkningar och varningar som gäller personer

En i 141 § avsedd person kan ges en anmärkning, om personen av oaktsamhet handlar i strid med sina på bestämmelser eller föreskrifter baserade skyldigheter i en uppgift som påverkar flygsäkerheten eller luftfartsskyddet. Anmärkningen kan ges muntligt eller skriftligt.

En i 141 § avsedd person kan ges en skriftlig varning, om personen

- 1) uppsåtligen handlar i strid med sina på bestämmelser eller föreskrifter baserade skyldigheter i en uppgift som påverkar flygsäkerheten,
- 2) genom att bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart visar bristande vilja eller förmåga att följa dessa, eller
- 3) handlar i strid med bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfartsskydd.

143 §

Återkallande av tillstånd som beviljats personer

Ett tillstånd som beviljats en i 141 § avsedd person och som är en förutsättning för verksamheten kan återkallas temporärt eller permanent, om personen

- 1) på grund av sjukdom eller handikapp eller av någon annan orsak som påverkar flygsäkerheten inte längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet,
- 2) vad kunskaper, färdigheter, utbildning eller erfarenhet beträffar inte längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet,
- 3) trots en anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart,
- 4) genom att i väsentlig grad eller upprepade gånger bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart visar bristande vilja eller förmåga att följa dessa, eller
- 5) genom sin verksamhet i övrigt har visat sådan allmän likgiltighet gentemot bestämmelser eller föreskrifter att det ger anledning att misstänka att tillståndshavaren inte förmår eller vill

följa bestämmelser och föreskrifter som är av väsentlig betydelse för säkerheten.

Ett återkallande av tillstånd enligt 1 mom. 1 och 2 punkten gäller till dess att förutsättningarna för erhållande av tillståndet uppfylls. Ett återkallande av tillstånd enligt 3—5 punkten i det momentet bestäms för viss tid avvägd enligt hur allvarlig förseelsen är eller tills vidare.

En tillståndshavare kan förbjudas att bedriva den verksamhet som tillståndet berättigar till, om Trafiksäkerhetsverket prövar eller behandlar ett ärende som kan leda till ett återkallande enligt 1 mom. eller återkallande av ett medicinskt intyg enligt 144 §. Förbudet gäller högst till dess att ärendet har avgjorts. Ett återkallande av tillstånd antecknas bland den berördas uppgifter i certifikatregistret.

144 §

Återkallande av medicinska intyg

Ett medicinskt intyg kan återkallas, om innehavaren på grund av sjukdom eller handikapp eller av någon annan orsak som påverkar flygsäkerheten inte längre uppfyller de villkor för erhållande av tillståndet som uppställs i EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

145 §

Återställande av certifikat eller intyg till myndigheten

I de fall som avses i 143 och 144 § kan tillståndshavaren åläggas att genast lämna tillbaka sitt certifikat eller intyg till den beviljande myndigheten.

146 §

Åtgärder för ingripande i tillstånd som beviljats organisationer

Trafiksäkerhetsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 147—149 §, om det är fråga om

1) en organisation som svarar för luftvärdighet,

2) ett flygmedicinskt centrum,

3) en konstruktions-, tillverknings- eller underhållsorganisation,

4) en utbildningsorganisation för underhållspersonal,

5) en drifttillståndshavare,

6) den som idkar reguljär flygtrafik eller icke-reguljär flygtrafik mellan Finland och ett tredjeland,

7) en innehavare av bruksflygtillstånd,

8) en innehavare av flygutbildningstillstånd, en anordnare av flygupervisning eller flygtävling,

9) en flygplatsoperatör,

10) en säkerhetsgodkänd speditör, en känd avsändare eller en säkerhetsgodkänd leverantör,

11) en godkänd transportör av flygfrakt eller flygpost till Europeiska unionen från ett tredjlands flygplats,

12) en leverantör av flygtrafiktjänst,

13) en utbildningsorganisation för flygtrafiktjänstpersonal,

14) en utbildningsorganisation för kabinbesättning, eller

15) en innehavare av ett flyghindertillstånd enligt 158 §.

147 §

Anmärkningar och varningar som gäller organisationer

Om innehavaren av ett tillstånd som beviljats en organisation inte iakttar villkoren för ett godkännande enligt denna lag eller inte följer andra föreskrifter som gäller den verksamhet som tillståndet avser, kan tillståndshavaren ges en anmärkning eller varning.

En varning ges, om en anmärkning inte kan anses vara tillräcklig med hänsyn till de samlade omständigheter som framgår av ärendet. Varningen ges skriftligt.

148 §

Ändring, begränsning och återkallande av tillstånd som beviljats organisationer

Trafiksäkerhetsverket kan ändra eller begränsa ett tillstånd enligt denna lag som beviljats en organisation, återkalla tillståndet eller temporärt förbjuda den verksamhet som tillståndet avser, om

1) det finns grundad anledning att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt tillståndet inte förmår bedriva sin verksamhet på ett betryggande sätt,

2) förutsättningar för beviljande av tillståndet inte längre finns och fel eller brister i förutsättningarna inte rättas inom utsatt tid,

3) tillståndshavaren i väsentlig grad låter bli att iaktta tillståndsvillkoren eller andra föreskrifter som gäller den verksamhet som tillståndet avser,

4) tillståndshavaren trots anmärkning eller varning fortsätter verksamheten i strid med tillståndsvillkoren eller fortsätter att bryta mot andra föreskrifter som gäller verksamheten, eller

5) tillståndshavaren inte iakttar det luftfartsavtal som trafiktillståndet grundar sig på eller andra internationella förpliktelser.

Ett tillstånd kan återkallas endast om en påföljd som är lindrigare för organisationen inte kan anses vara tillräcklig med hänsyn till de samlade omständigheter som framgår av ärendet.

149 §

Vägran att ändra eller förnya tillstånd på grund av obetald avgift

Myndigheten får inte utan särskilda skäl bifalla en ansökan om att ändra eller förnya ett tillstånd som den beviljat, om den föreskrivna avgiften för tillståndet har förfallit till betalning och inte trots uppmaning har betalats inom en skälig utsatt tid och om försummelsen av betalningsskyldigheten är allvarlig och väsentlig.

150 §

När förfaller ett drifttillstånd, tillstånd att flyga eller trafiktillstånd

Ett drifttillstånd, tillstånd att flyga och trafik-tillstånd förfaller, om

1) tillståndshavaren inte har börjat utöva trafikrättigheterna i enlighet med villkoren i sitt trafiktillstånd,

2) tillståndshavaren upphör med eller avbryter sin flygverksamhet och inte, inom en tidsfrist på minst sex månader som Trafiksäkerhetsverket bestämmer, visar att tillståndshavaren fortfarande uppfyller de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna för erhållande av tillstånd eller att trafikavbrottet beror på sådana exceptionella omständigheter som trafik-tillståndshavaren inte har kunnat påverka, eller

3) de förutsättningar som föreskrivits för erhållande av tillstånd inte längre finns och tillståndshavaren inte avhjälpes bristerna inom en tidsfrist på minst en månad som Trafiksäkerhetsverket bestämmer.

151 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Trafiksäkerhetsverket kan förena ett åläggande eller förbud som det har meddelat med stöd av denna lag eller en förordning av Europeiska unionen med vite eller hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

15 kap.

Särskilda bestämmelser

152 §

Upprätthållande av yrkeskunskap

Anställda hos Trafiksäkerhetsverket för vilkas uppgifter gäller särskilda krav på upprätthållande av yrkesskicklighet kan upprätthålla sin yrkesskicklighet genom att i bisyssla arbeta hos

någon som bedriver luftfartsverksamhet. I fråga om sådant arbete och om villkoren för det avtalas särskilt mellan verket, den anställda och den berörda verksamhetsutövaren.

Bestämmelserna i 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) om jäv för en i 1 mom. i denna paragraf avsedd person när ärenden som gäller en i det momentet avsedd verksamhetsutövare behandlas inom Trafiksäkerhetsverket tillämpas inte på tillsynen över flygtrafiktjänsten eller på beslutsfattandet som gäller den.

153 §

Myndigheters rätt att få information och utföra inspektioner

De som bedriver luftfartsverksamhet liksom luftfartygs ägare, innehavare eller operatörer samt de som utför uppgifter som påverkar flygsäkerheten ska, till den del de förfogar över eller har tillgång till informationen, på begäran av Trafiksäkerhetsverket trots sekretessbestämmelserna lämna verket följande upplysningar för tillsynen över luftfartsverksamheten:

- 1) uppgifter om luftfartyg och trafiken med dem, inbegripet upptagningar av lägesbilder,
- 2) upptagningar från flygtrafiktjänsten, efterspanings- och räddningstjänsten för luftfart samt luftfartygens telefon- och radiokommunikation,
- 3) andra än i 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som behövs med tanke på flygsäkerheten,
- 4) uppgifter om verksamhetsutövarens verksamhet, ekonomi och försäkringar,
- 5) uppgifter som är relevanta med tanke på tillsynen över att passagerarnas rättigheter tillgodoses.

Trafiksäkerhetsverket har rätt att på begäran få för utförandet av de uppgifter som avses i denna lag behövlig information av

- 1) passagerarna,
- 2) dem som hör till personalen på ett luftfartyg,
- 3) dem som innehar varor som transporteras i ett luftfartyg.

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Tullen få behövliga

uppgifter för förfaranden för godkännande av sådana säkerhetsgodkända speditörer och kända avsändare som avses i 146 §.

Trafiksäkerhetsverket har rätt att för utförandet av de uppgifter som avses i denna lag och för tillsynen över efterlevnaden av lagen och Europeiska unionens förordningar

1) få tillträde till luftfartyg och andra platser där luftfartsverksamhet bedrivs, dock inte till utrymmen som används för boende av permanent natur,

2) även i övrigt granska verksamheten hos dem som bedriver luftfartsverksamhet.

Flygplatsoperatören samt företag som bedriver verksamhet på flygplatsen och andra sammanslutningar som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om skyddsregler är skyldiga att utan dröjsmål tillåta att tjänstemän som bemyndigats av kommissionen samt Trafiksäkerhetsverket utför kontroller som gäller tillämpningen av förordningen om skyddsregler och av de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den.

Vid de inspektioner och granskningar som utförs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och verkställigheten av den ska Trafiksäkerhetsverket och andra myndigheter som avses i denna paragraf iakttäga bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen.

154 §

Rätt att få handräckning

Trafiksäkerhetsverket har rätt att för utförande av de uppgifter som åligger den få handräckning av polisen, gränsbevakningsväsendet, Tullen och försvarsmakten.

Flygplatsoperatören har rätt att för återtagande av flygplatsens behörighetskort och passerkort för fordon få handräckning av polisen.

155 §

Tillsynsregister

Över de tillstånd, rättigheter och godkännanden som Trafiksäkerhetsverket har utfärdat med

stöd av denna lag förs register. I fråga om registren tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, personuppgiftslagen samt 2 kap. i denna lag.

156 §

Besättningskort

Trafiksäkerhetsverket beviljar på ansökan luftfartygens besättning ett besättningskort. Till ansökan ska fogas en försäkran av innehavaren av operativ licens om att sökanden är anställd hos innehavaren.

För att ett besättningskort ska beviljas och gälla krävs det att

1) sökanden som medlem av besättningen på ett luftfartyg är anställd hos en innehavare av en operativ licens som beviljats av Trafiksäkerhetsverket,

2) sökanden uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillträde till flygplatsens flygsida enligt 102 §.

Innehavare av operativ licens ska underrätta Trafiksäkerhetsverket när anställningen för den som innehar besättningskort upphör.

157 §

Föreskrifter om miljökonsekvenserna av luftfart

Med hänsyn till den goda avvägning som avses i 131 § får Trafiksäkerhetsverket meddela föreskrifter om flyg- och underhållsverksamhet, om det behövs för att minska eller förhindra buller från luftfartyg eller andra skadliga miljökonsekvenser eller för att medge tillåtna undantag. Föreskrifterna kan gälla

1) tid och sätt för användning av flygplatser och antalet starter och landningar,

2) begränsning eller förbud under bestämda tider när det gäller testningar som hänför sig till underhållet,

3) begränsning av användningen av exceptionellt bullersamma flygplan,

4) förbud mot att efter en övergångstid använda en tidigare godkänd flygplanstyp.

158 §

Flyghinder

En mast, ett vindkraftverk, en lyftkran, en belysningsanläggning, en radioanläggning eller någon annan anordning, en byggnad, en konstruktion eller ett märke får inte sättas upp, utformas eller riktas så att den eller det av misstag kan förväxlas med anläggningar eller märken som tjänar luftfarten. En konstruktion eller anordning får inte heller vare sig störa anläggningar som tjänar luftfarten eller flygtrafiken eller i övrigt äventyra flygsäkerheten.

För att anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken som eventuellt kan medföra förväxling, störningar eller risker enligt 1 mom. ska få sättas upp krävs ett flyghindertillstånd, om hindret

1) reser sig högre än 10 meter över mark- eller vattenytan och är beläget inom en sådan rektangel runt en flygplats, en flygplats för lätta luftfartyg eller en bana på en reservlandningsplats vars långsidor är på 500 meters avstånd från banans centrumlinje och kortsidor på 2 500 meters avstånd utåt från bantrösklarna,

2) reser sig högre än 30 meter över mark- eller vattenytan och är beläget utanför ett område som avses i 1 punkten men på högst 45 kilometers avstånd från referenspunkten för en trafikflygplats som avses i 75 §,

3) reser sig högre än 30 meter över mark- eller vattenytan och är beläget utanför ett område som avses i 1 punkten men på högst 12 kilometers avstånd från reservlandningsplatsens referenspunkt eller referenspunkten för någon annan flygplats än en trafikflygplats som avses i 75 §,

4) reser sig högre än 60 meter över mark- eller vattenytan och är beläget utanför de områden som avses i 1—3 punkten,

5) genomtränger hinderbegränsande ytor, eller

6) inverkar på hinderfrihetshöjden när det gäller flygförfarandena.

Flyghindertillstånd behövs inte för anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken

som sätts ut av eller på uppdrag av flygplatsoperatören.

Trafiksäkerhetsverket kan befria ett hinder enligt 2 mom. från tillståndsplikt, om hindret inte påverkar flygplatsernas hinderbegränsande ytor eller flygförfarandena eller om hindret är beläget i omedelbar närhet av ett befintligt hinder. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om konstruktionen för sådana hinder eller andra motsvarande tekniska aspekter.

Tillstånd att sätta upp anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken enligt 2 mom. ska sökas hos Trafiksäkerhetsverket. Ansökan om flyghindertillstånd ska, med undantag för när ansökan gäller vindkraftverk, åtföljas av ett utlåtande av den berörda leverantören av flygtrafikledningstjänst. Om inte flygsäkerheten äventyras, kan Trafiksäkerhetsverket ge tillstånd att sätta upp anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken enligt 2 mom. Tillstånd ska beviljas, om den olägenhet det planerade hindret medför för flygtrafikens smidighet kan minskas med till buds stående planeringskriterier för flygförfarandet så att hindret inte medför oskälig olägenhet för flygplatsoperatören eller försvårar smidig flygtrafik. Flyghinder ska markeras i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter.

Den som ansvarar för ett flyghinder ska utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket eller den som verket utsett om förändringar som gäller hindret och ändringar i sina kontaktuppgifter.

159 §

Verksamhet som äventyrar flygsäkerheten

Verksamhet som äventyrar flygtrafiken eller stör smidig flygtrafik är förbjuden. En leverantör av flygtrafikledningstjänst ska på förhand informeras om verksamhet som eventuellt kan äventyra flygsäkerheten eller påverka smidig flygtrafik, så att leverantören av flygtrafikledningstjänst kan bedöma om den planerade verksamheten kan genomföras utan att den äventyrar flygsäkerheten eller stör smidig flygtrafik. Om den planerade verksamheten inte med de resurser leverantören av flygtrafikledningstjänst för-

fogar över skäligen kan kombineras med luftfart på ett säkert och smidigt sätt, kan Trafiksäkerhetsverket förbjuda eller begränsa verksamheten eller ställa villkor för den.

160 §

Beredskap för undantagsförhållanden och störningar

Följande innehavare av ett i Finland beviljat tillstånd eller godkännande som berättigar till luftfartsverksamhet ska förbereda sig för undantagsförhållanden genom att delta i beredskapsplanering och genom att på förhand förbereda verksamhet som bedrivs under undantagsförhållanden och vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden:

1) en i 35 § avsedd organisation som svarar för luftvärdighet och på vilken en drifttillståndshavare överfört de uppgifter som avses i 34 § 1 mom.,

2) en innehavare av ett drifttillstånd som avses i artikel 2 i EASA-förordningen,

3) en innehavare av ett intyg över godkännande av trafikflygplats som avses i 82 §,

4) en leverantör av flygtrafikledningstjänst och flygvädertjänst som statsrådet utsett med stöd av 108 §.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska flygplatsoperatörerna och leverantörerna av flygtrafikledningstjänst och flygvädertjänst förbereda sig på att sörja för att verksamheten fortgår så störningsfritt som möjligt även under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen och vid därmed jämförbara störningar under normala förhållanden.

Utöver vad som i beredskapslagen föreskrivs om statsrådets och ministeriernas behörighet får närmare bestämmelser om ordnandet av beredskapsplanering som behövs för förberedelser för undantagsförhållanden och därmed jämförbara störningar under normala förhållanden utfärdas genom förordning av statsrådet. Trafiksäkerhetsverket ska övervaka att denna paragraf och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas.

161 §

Överföring av uppgifter på en myndighet i en främmande stat

Om ett finskt luftfartyg med stöd av ett hyresavtal eller något annat liknande avtal används av en operatör som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe eller sin bonings- eller hemort i en annan stat, kan Trafiksäkerhetsverket i fråga om enstaka luftfartyg och fjärrstyrningsplatser och deras besättning, enligt överenskommelse med den främmande staten, överföra uppgifter som Trafiksäkerhetsverket ska utföra enligt 3 och 4 kap. samt enligt 53 och 55 § på en myndighet i den staten.

162 §

Överföring av uppgifter inom militär luftfart

Den militära luftfartsmyndigheten kan överföra uppgifter i anslutning till utbildning, godkännande och övervakning av organisationer och personal på försvarsmakten.

Den militära luftfartsmyndigheten ska vid överföringen av uppgifter försäkra sig om att försvarsmakten har den yrkeskunniga personal som behövs för uppgifterna enligt 1 mom., behövliga arbetsredskap samt arbetslokaler, arbetsmetoder och anvisningar. Uppgifterna kan överföras för viss tid eller tills vidare.

163 §

Överföring av uppgifter på behöriga organ och en organisation för sportflygverksamhet

Trafiksäkerhetsverket kan överföra uppgifter i samband med första certifiering eller fortsatt tillsyn av personer eller organisationer på behöriga organ på det sätt som närmare föreskrivs i EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den.

Trafiksäkerhetsverket kan genom avtal överföra offentliga förvaltningsuppgifter i anslutning till tillsynen över sportflygning på en riksomfattande registrerad organisation för sportflygverksamhet. De uppgifter som överförs

kan gälla godkännande av och förteckning över luftfartyg och utrustning för sportflygning, utbildning för dem som använder luftfartygen och utrustningen samt beviljande av certifikat och behörighetsbevis.

Som en i 2 mom. avsedd organisation för sportflygverksamhet ska Trafiksäkerhetsverket på ansökan godkänna en juridisk person som har landsomfattande verksamhet och den yrkeskunniga personal som behövs för uppgifterna enligt 2 mom., behövliga arbetsredskap samt arbetslokaler, arbetsmetoder och anvisningar. Godkännandet ges för viss tid eller tills vidare. Trafiksäkerhetsverket ska övervaka verksamheten inom här avsedda organisationer för sportflygverksamhet.

164 §

Anlitande av utomstående experter för Trafiksäkerhetsverkets uppgifter

Trafiksäkerhetsverket kan genom avtal överföra följande förvaltningsuppgifter på en inhemsk eller utländsk expert som har tillräcklig utbildning samt övriga kunskaper och färdigheter som uppgiften kräver:

- 1) utförande av kompetensbedömning av flygledare eller AFIS-personal,
- 2) förrättande och godkännande av språkprov,
- 3) beviljande eller förnyande av granskningsbevis avseende luftvärdighet inom sportflygverksamhet, och
- 4) kompetensbedömning och godkännande av flygkontrollanter.

I det avtal som Trafiksäkerhetsverket och experten ingår ska det avtalas om innehållet i uppgifterna och om andra omständigheter som är av betydelse med tanke på skötseln av uppgifterna. Trafiksäkerhetsverket ska utöva tillsyn över den utomstående experten när experten fullgör uppgifterna. Om experten inte uppfyller kraven enligt 1 mom. eller vid skötseln av uppgifterna inte följer avtalet mellan verket och experten och andra anvisningar som getts i samband med tillsynen eller i övrigt försummar en ändamålsenlig

skötsel av uppgifterna eller förfar lagstridigt, ska verket säga upp avtalet med experten.

En utomstående expert har rätt att av Trafiksäkerhetsverket få en skälig ersättning för de uppgifter som experten har utfört.

165 §

Solidariskt ansvar vid användning av flygplatser och luftfartstjänster samt hindrande av luftfartyg från att starta vid utebliven betalning

Luftfartygs ägare, innehavare och operatörer ansvarar solidariskt för kostnaderna för de tjänster de tillhandahållits av flygplatsoperatören eller av den som tillhandahåller tjänster för den tid deras äganderätt, besittningsrätt eller nyttjanderätt varar och för den tid under vilken de är införda i luftfartygsregistret som ägare, innehavare eller operatörer.

Flygplatsoperatören kan genom att vägra tillhandahålla tjänster eller genom redskap eller konstruktioner som hindrar ett luftfartyg från att sätta sig i rörelse hindra ett luftfartyg från att starta till dess att de i 1 mom. avsedda avgifter som förfallit till betalning har betalats eller säkerhet för dem har ställts. Åtgärderna ska dimensioneras och genomföras så att de inte äventyrar liv eller hälsa eller skadar parkerade luftfartyg. Rätt att hindra start föreligger dock inte om luftfartyget står i beråd att starta enligt tidtabellen för internationell reguljär flygtrafik.

166 §

Hindrande av luftfartyg från att starta av andra orsaker

Trafiksäkerhetsverket kan förbjuda en flygning och hindra ett luftfartyg från att starta, om

1) det finns anledning att misstänka att luftfartyget när det ska anträda en flygning, inte är luftvärdigt eller på behörigt sätt bemannat,

2) det finns anledning att misstänka att bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter om flygningen som meddelats med stöd av den i övrigt inte har iakttagits,

3) luftfartygets drift är förbjuden enligt internationella förpliktelser som är bindande för Finland eller enligt Europeiska unionens lagstiftning eller luftfartyget omfattas av någon annan driftsbegränsning, eller luftfartygets ägare eller någon annan person som ansvarar för luftfartygets drift har meddelats näringsförbud,

4) det med stöd av denna lag i övrigt är förbjudet att använda luftfartyget för luftfart.

De åtgärder som behövs för att hindra ett luftfartyg från att starta ska dimensioneras och genomföras så att de inte äventyrar liv eller hälsa eller skadar parkerade luftfartyg.

Flygplatschefen, de som är anställda hos flygplatsoperatören samt de som sköter uppgifter inom flygtrafiktjänsten eller underhålls- eller marktjänstorganisationen har rätt att på begäran av Trafiksäkerhetsverket ge den hjälp som behövs för att hindra ett luftfartyg från att starta.

De personer som avses i 3 mom. har rätt att hindra ett luftfartyg från att starta, om det är uppenbart att de bristfälligheter som avses i 1 mom. allvarligt kan äventyra flygsäkerheten. Trafiksäkerhetsverket ska då utan dröjsmål underrättas om att luftfartyget har hindrats från att starta. Trafiksäkerhetsverket ska vidta de åtgärder som saken kräver. I fråga om tillåtna åtgärder för hindrande av start gäller 2 mom.

Gränsbevakningsmyndigheten har rätt att hindra ett luftfartyg från att starta, om det finns anledning att misstänka att en person som brutit mot föreskrifter om inresa eller utresa finns ombord på luftfartyget.

167 §

Ingripande i ett luftfartygs färd

När allmän ordning och säkerhet kräver det kan Trafiksäkerhetsverket och, i sådana fall där det behövs omedelbart ingripande, flygplatsens flygkontroll, områdeskontrollen och flygplatschefen vid en flygplats som ansvarar för flygtrafikledningstjänster eller en ställföreträdare som flygplatschefen förordnat samt, av skäl som är nödvändiga för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för utförandet av räddningsuppgifter eller när säkerheten vid viktiga

statliga evenemang ska tryggas, en militärmyndighet eller polisen eller, av skäl som är nödvändiga för upprätthållande av gränssäkerheten och utförande av sjöräddningsuppdrag, en gränsbevakningsman förbjuda ett luftfartyg att starta, beordra ett luftfartyg att landa, kräva identifiering, bestämma flygriktningen och flyghöjden eller på något annat sätt ingripa i luftfartygets färd. Om ett luftfartyg beordras att landa, ska den flygplats som anvisas för landningen vara lämplig för att den aktuella typen av luftfartyg ska kunna landa tryggt.

I fråga om ingripande i ett luftfartygs färd på grund av tullövervakning och på grund av övervakning eller tryggnad av den territoriella integriteten föreskrivs särskilt.

168 §

Ingripande i ett luftfartygs färd i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom

I syfte att förhindra att en i 4 § 2 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) avsedd allmänfarlig smittsam sjukdom sprids får Trafiksäkerhetsverket via leverantören av flygtrafikledningstjänster beordra ett luftfartyg att landa på en sådan flygplats där det finns beredskap att vidta åtgärder enligt artikel 20 i Världshälsoorganisationens internationella hälsoreglemente (2005) (FördrS 51/2007) och enligt bilaga 1 till hälsoreglementet (*flygplats för medicinska undersökningar*).

I enskilda fall där det förutsätts omedelbart ingripande får social- och hälsovårdsministeriet fatta ett beslut enligt 1 mom. i stället för Trafiksäkerhetsverket.

Om inte något annat följer av flygsäkerheten, ska luftfartyget landa på flygplatsen för medicinska undersökningar i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets order enligt 1 mom. eller social- och hälsovårdsministeriets beslut enligt 2 mom.

Bestämmelser om flygplatser för medicinska undersökningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

169 §

Biståndsskyldighet för leverantören av flygtrafikledningstjänster och flygplatsoperatören

Leverantören av flygtrafikledningstjänster, flygplatsoperatören och de som sköter uppgifter inom underhålls- och marktjänstorganisationen ska bistå med de praktiska arrangemangen och verkställigheten av myndigheternas beslut i sådana fall som avses i 168 § då åtgärderna gäller lufttrafiken eller ett luftfartyg eller flygpassagerare och luftfartygs besättning på en flygplats.

170 §

Nedsatt funktionsförmåga

Uppgifter ombord på luftfartyg eller glidare eller andra anordningar som används för luftfart eller sådana uppgifter inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten får inte utföras av den som till följd av alkoholförtäring har förhöjd alkoholhalt i blodet eller som har använt något annat berusningsmedel så att det i hans eller hennes organism finns en konstaterbar mängd av ämnet.

Uppgifter enligt 1 mom. får inte heller utföras av en person som på grund av sjukdom eller trötthet eller av någon annan sådan orsak inte kan fullgöra uppgiften utan att äventyra flygsäkerheten.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller också åtgärder som direkt hänför sig till förberedelse av flygningar.

Om kravnivån på verksamheten förutsätter det ställer försvarsmakten vid behov striktare krav för militär luftfart än vad som föreskrivs i 1—3 mom.

Trafiksäkerhetsverket får meddela föreskrifter om de krav som ställs på sinnesfunktionerna samt om sådana sjukdomar, skador och andra slag av nedsättning av funktionsförmågan som påverkar möjligheterna att utföra en arbetsuppgift eller andra liknande egenskaper som försämrar möjligheterna att utföra i 1—3 mom. avsedda uppgifter samt om bedömningen av dessa.

171 §

Inteckning i luftfartyg

Bestämmelser om inteckning i luftfartyg finns i lagen om inteckning i luftfartyg (211/1928).

172 §

Luftfartsstatistik

Trafiksäkerhetsverket svarar för luftfartsstatistiken. Vid utförandet av uppgifter med anknytning till statistik följer Trafiksäkerhetsverket bestämmelserna i statistiklagen (280/2004).

De som nämns i 153 § 1 mom. ska trots sekretessbestämmelserna på begäran av Trafiksäkerhetsverket lämna verket statistiska upplysningar om sin verksamhet.

173 §

Internationella avtal

Trafiksäkerhetsverket deltar i egenskap av finsk luftfartsmyndighet i beredningen av internationella tekniska luftfarts-, luftfartssäkerhets- och samarbetsavtal om civil luftfart.

174 §

Tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en person som sköter offentliga förvaltningsuppgifter enligt 40, 60, 97, 99, 102, 103, 163 och 164 §. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

16 kap.

Straff

175 §

Äventyrande av trafiksäkerheten

Bestämmelser om straff för äventyrande av trafiksäkerheten och grovt äventyrande av tra-

fiksäkerheten finns i 23 kap. 1 och 2 § i strafflagen.

176 §

Fylleri i lufttrafik, överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad och förande av fortskaffningsmedel utan behörighet

Bestämmelser om straff för fylleri i lufttrafik, överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad och förande av fortskaffningsmedel utan behörighet finns i 23 kap. 6, 8 och 10 § i strafflagen.

177 §

Användning av berusningsmedel i luftfart

Om den som utför en uppgift ombord på ett luftfartyg eller den som inom markorganisationen i en uppgift som påverkar flygsäkerheten utför sin uppgift trots att han eller hon till följd av alkoholförtäring har förhöjd alkoholhalt i blodet eller har använt alkohol eller något annat berusningsmedel så att det i hans eller hennes organism finns en konstaterbar mängd av ämnet, eller om en person som avses här handlar i strid med de krav som den militära luftfartsmyndigheten med stöd av 170 § 4 mom. ställt i fråga om användning av alkohol eller andra berusningsmedel, ska han eller hon, om inte ett strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *användning av berusningsmedel i luftfart* dömas till böter.

178 §

Luftfartsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 § 5 mom. och som gäller luftfartyg eller anordningar, sportfallskärmar, flygskärmar, hobby- och sportmodellflygplan eller förare av sådana,

2) använder ett luftfartyg eller överlåter luftfartyg till någon annan för luftfart i strid med 10 §,

3) bryter mot ett i 11 § avsett förbud som gäller områden där luftfart är inskränkt eller en i den paragrafen avsedd begränsning som gäller farliga områden,

4) för luftfart använder ett luftfartyg som inte på tillbörligt sätt har märkts med de beteckningar som avses i 7 § 1 mom. 2 punkten eller 16 § 2 mom. eller med motsvarande utländska beteckningar eller som är försett med felaktiga beteckningar,

5) försummar anmälningsplikten enligt 20 § eller 36 § 2 mom.,

6) använder ett luftfartyg eller överlåter ett luftfartyg till någon annan för luftfart i strid med 34 § 2 mom. eller motsvarande bestämmelser om luftvärdighetsförvaltning i Europeiska unionens förordningar,

7) utan godkännande utför ett arbete för vilket det krävs godkännande enligt 42 § eller enligt bestämmelserna om konstruktion, tillverkning och underhåll i EASA-förordningen och i de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den,

8) använder ett luftfartyg som inte stämmer överens med de föreskrifter som meddelats med stöd av 44 §,

9) bryter mot sökandens eller tillståndshavarens skyldighet enligt 49 § att anmäla omständigheter som inverkar på behörigheten,

10) bryter mot luftfartygets eller anordningens befälhavares, besättningsmedlemmarnas eller spanarens skyldigheter enligt 57 § som avser förberedelse och genomförande av flygningar,

11) bryter mot passagerarnas skyldigheter enligt 59 §,

12) bedriver kommersiell lufttransport utan drifttillstånd enligt artikel 8.2 i EASA-förordningen eller utan operativ licens enligt 63 § eller bryter mot villkoren i ett sådant tillstånd eller en sådan licens,

13) bedriver verksamhet som avses i 70—72 § utan det tillstånd som krävs eller bryter mot villkoren i ett sådant tillstånd,

14) för start eller landning använder andra än enligt 76 § tillåtna flygplatser eller områden,

15) driver en flygplats utan sådant intyg över godkännande av trafikflygplats som avses i 82 § eller utan sådant tillstånd till drift som avses i 84 § eller bryter mot villkoren enligt ett sådant intyg eller tillstånd,

16) bryter mot en skyldighet enligt 88 § eller mot ett förbud eller en begränsning som gäller användningen av flygplatsen och som meddelats av flygplatsoperatören eller av Trafiksäkerhetsverket,

17) bryter mot förbudet i 100 § 1 mom. att röra sig eller vistas på vissa områden på flygplatser,

18) för att flyga över riksgränsen använder något annat än ett gränsövergångsställe som avses i 12 § i gränsbevakningslagen (578/2005),

19) utan tillstånd enligt 123 § 1 mom. flyttar ett sådant luftfartyg eller en del av ett luftfartyg eller gods som avses i det momentet,

20) bryter mot diskrimineringsförbudet i 128 § 2 mom.,

21) bryter mot de föreskrifter om miljökonsekvenser av luftfart som avses i 157 §,

22) bryter mot ett i 158 § avsett förbud som gäller anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken eller en i den paragrafen avsedd skyldighet som gäller sökande av flyghindertillstånd, märkning av flyghinder och anmälan om förändringar,

23) bryter mot den i 159 § avsedda begränsning om vilken bestäms närmare i Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter eller i beslut om förbud,

24) bryter mot ett förbud eller ett föreläggande enligt 167 § 1 mom. som avser ingripande i ett luftfartygs färd,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans, för *luftfartsförseelse* dömas till böter.

179 §

Åtgärdseftergift

Om en förseelse enligt 178 § är ringa eller de administrativa påföljder som gärningen medför för gärningsmannen kan anses vara tillräckliga

med hänsyn till hur allvarlig gärningen är, behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

När en förseelse uppenbart är sådan som anges i 1 mom., får Trafiksäkerhetsverket utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

180 §

Hörande av Trafiksäkerhetsverket och försvarsmakten

Innan beslut fattas om väckande av åtal som gäller en gärning som avses i detta kapitel ska åklagaren ge Trafiksäkerhetsverket tillfälle att avge utlåtande i ärendet.

När domstolen behandlar ett mål som gäller en gärning enligt detta kapitel ska den ge Trafiksäkerhetsverket tillfälle att bli hört.

Om det är fråga om militär luftfart ska åklagaren och domstolen höra försvarsmakten.

17 kap.

Ändringssökande

181 §

Ändringssökande

Beslut som gäller återkallande eller begränsning av tillstånd, bevis, godkännande, utseende och medicinsk lämplighet samt ålägganden och förbud som Trafiksäkerhetsverket har meddelat med stöd av Europeiska unionens förordningar får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I följande beslut, som fattats av någon annan än en myndighet, får omprövning begäras hos Trafiksäkerhetsverket:

1) i 40 § avsedda beslut om granskningsbevis avseende luftvärdighet som fattas av organisationer som svarar för luftvärdighet,

2) i 102 § 1 mom. avsedda beslut om beviljande av tillträde till flygplatsens flygsida och be-

hörighetsområden som fattas av flygplatsoperatören,

3) i 103 § 1 mom. avsedda beslut om beviljande av behörighetskort och passerkort för fordon som fattas av flygplatsoperatören,

4) i 163 § avsedda beslut som fattas av behöriga organ och organisationer för sportflygverksamhet, och

5) i 164 § avsedda beslut som fattas av utomstående experter.

Omprövning av andra än i 1 mom. avsedda beslut som Trafiksäkerhetsverket, försvarsmakten eller den militära luftfartsmyndigheten har fattat får begäras hos den myndighet som fattat beslutet, på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning enligt 2 eller 3 mom. får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Förvaltningsdomstolens beslut i ärenden som gäller återkallande eller begränsning av tillstånd, bevis, godkännande, utseende och medicinsk lämplighet samt i ärenden som gäller ålägganden och förbud som Trafiksäkerhetsverket meddelat får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

Andra beslut som förvaltningsdomstolen har meddelat får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Med undantag av beslut som gäller byggnadstillstånd ska beslutet iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

18 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

182 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 37, 38, 47, 53, 55, 62, 73, 79 och 87 § tillämpas på verksamhet med fjärrstyr-

da luftfartyg först från en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

183 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs luftfartslagen (1194/2009) med undantag av 68 och 69 § som gäller drifttillstånd till den del de gäller kommersiell lufttransport med luftballong.

184 §

Övergångsbestämmelser

De tillstånd, godkännanden, förbud och beslut som gäller vid ikraftträdandet av denna lag

ska förbli i kraft i den lydelse de hade vid ikraftträdandet. Avtal som ingåtts med en främmande stat före ikraftträdandet av denna lag ska förbli i kraft i den lydelse de hade vid ikraftträdandet.

Ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft ska behandlas och avgöras i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Förordningar som utfärdats och föreskrifter som meddelats med stöd av den luftfartslag som upphävs enligt 183 § ska iakttas tills dess att de upphävs separat genom nya förordningar och föreskrifter.

Lag

om ändring av 14 § i sjöräddningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 14 § 2 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 752/2014, som följer:

14 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter

Gränsbevakningsväsendet har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få följande uppgifter som behövs för planeringen av sjöräddningstjänstens beredskap samt i kritis-

ka lägen för att utföra uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

3) uppgifter om luftfartyg samt ägare och innehavare av luftfartyg ur luftfartygsregistret som förs av Trafiksäkerhetsverket och ur registret över luftfartens automatiska nödradiosändare som förs av Kommunikationsverket,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 24 oktober 2014